

Rapport

Hoe veilig is Oegstgeest?

Veiligheidsmonitor gemeente Oegstgeest 2019
Juli 2020

Colofon

Uitgave

I&O Research
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede

Rapportnummer

2020/106

Datum

juli 2020

Opdrachtgever

Gemeente Oegstgeest

Auteurs

Jolien Greven
Wouter Andringa

Bestellingen

Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

	Samenvatting	6
1	Inleiding	9
1.1	Over de Veiligheidsmonitor	9
1.2	Steekproef en respons	9
1.3	Vragenlijst	10
1.4	Analyse	10
1.5	Presentatie van cijfers	10
1.6	Leeswijzer	11
2	Leefbaarheid woonbuurt	12
2.1	Fysieke voorzieningen	12
2.2	Sociale cohesie	13
2.3	Oordeel over de woonbuurt	15
2.4	Functioneren gemeente	16
3	Overlast in de buurt	18
3.1	Totale overlast	18
3.2	Fysieke verloedering	18
3.3	Sociale overlast	20
3.4	Verkeersoverlast	21
3.5	Hinder van horecagelegenheden en overige overlast	22
3.6	Aanpak van buurtproblemen	22
4	Veiligheidsbeleving	23
4.1	Veiligheidsbeleving in de buurt	23
4.2	Veiligheidsbeleving in woonplaats	27
4.3	Veiligheidsbeleving algemeen	27
4.4	Verwachte kans op slachtofferschap	29
4.5	Respectloos gedrag	29
5	Slachtofferschap	31
5.1	Slachtofferschap totaal	31
5.2	Slachtofferschap geweldsdelicten	32
5.3	Slachtofferschap vermogensdelicten	33
5.4	Slachtofferschap vandalismedelicten	35
5.5	Slachtofferschap cybercrime	36
6	Preventie	37
6.1	Sociaalpreventieve maatregelen	37
6.2	Preventieve voorzieningen in en om het huis	38
6.3	Buurtpreventie	39

7	Burgers en politie	40
7.1	Contacten burgers met politie	40
7.2	Functioneren politie in de buurt	42
7.3	Functioneren politie in het algemeen	45
8	Bijlage hoofdstuk	46
8.1	Landelijke trends in de veiligheidsmonitor	46
8.2	Patronen in de Veiligheidsmonitor	48

SAMENVATTING

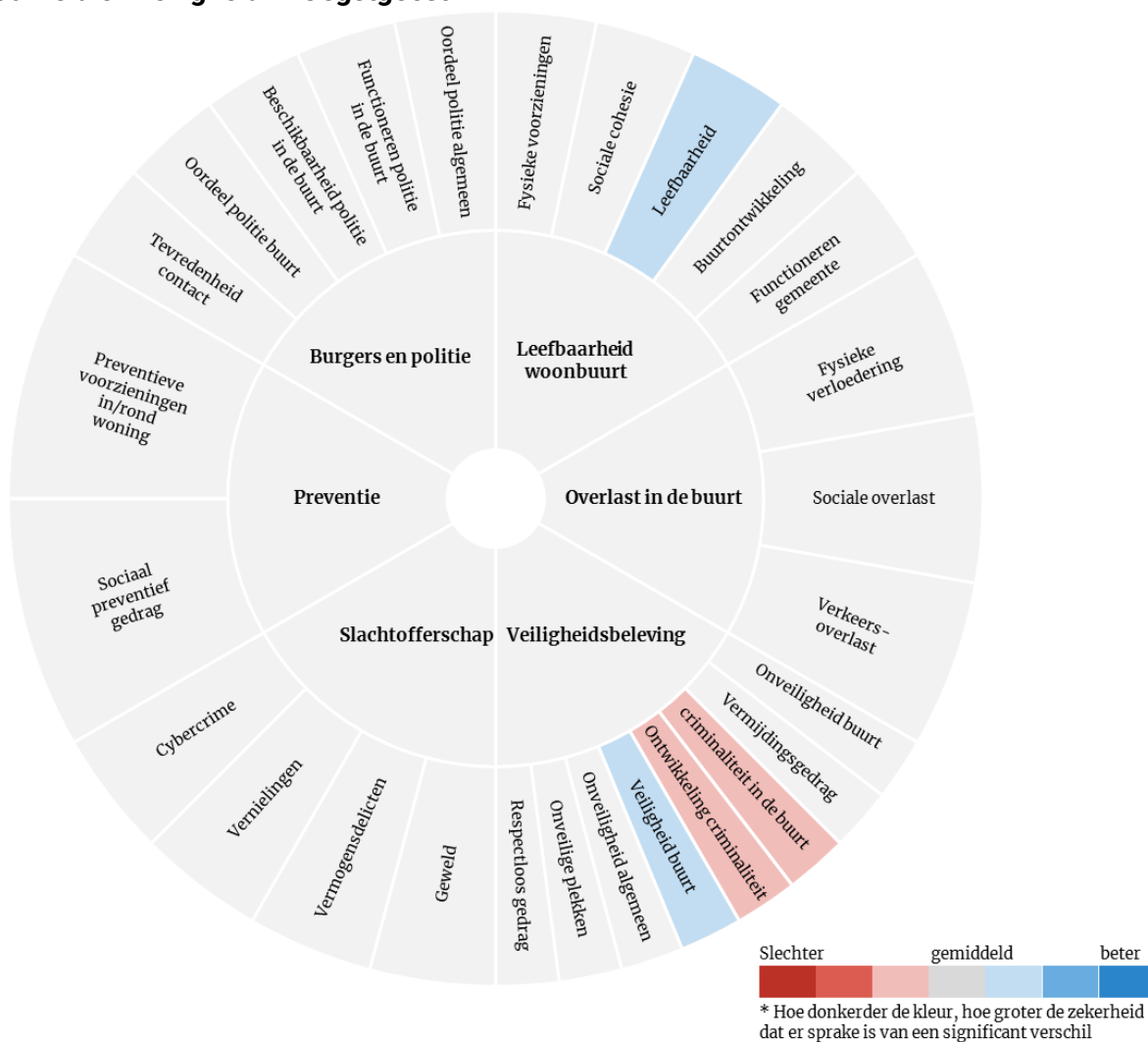

Samenvatting

Hieronder zijn de belangrijkste resultaten van de Veiligheidsmonitor Oegstgeest 2019 beschreven. Allereerst door middel van een situatiebeschrijving en trends per veiligheidsthema en daarna door een vergelijking te trekken met de referentiegebieden: Katwijk; Leiden; de groep Leiderdorp, Voorschoten; Teylingen en Noordwijkerhout; Veiligheidsregio Hollands Midden en Nederland totaal (benchmark).

Leefbaarheid en veiligheid in Oegstgeest

Over het geheel genomen zijn de resultaten van de Veiligheidsmonitor 2019 in Oegstgeest vergelijkbaar met die van 2017. Slechts op een aantal indicatoren is er een duidelijke ontwikkeling. Inwoners geven een hogere beoordeling voor de leefbaarheid en veiligheid, maar hebben wel het idee dat de criminaliteit in de buurt is toegenomen.

Leefbaarheid woonomgeving: rapportcijfer leefbaarheid gestegen tot een 8.

Ten opzichte van 2017 is het oordeel van inwoners over hun woonbuurt verbeterd, de waardering is gestegen van 7,8 naar 8,0. In Oegstgeest is men meer tevreden over de woonbuurt dan landelijk gezien. Het onderhoud aan perken, plantsoenen en parken is volgens de inwoners beter dan in 2017.

Overlast in de buurt: minder overlast van rommel, maar meer verkeersoverlast.

Er is in 2019 minder overlast door rommel op straat dan in 2017. De verkeersoverlast van te hard rijden is wel toegenomen. Daarnaast wordt het aanpakken van hondenpoep in 2019 belangrijker gevonden dan de aanpak van parkeerproblemen, in 2017 was dit andersom.

Veiligheidsbeleving: rapportcijfer veiligheid gestegen tot 7,9.

Zowel binnen als buiten de eigen buurt is het percentage inwoners van Oegstgeest dat zich wel eens onveilig voelt gelijk gebleven aan 2017. Wel is het oordeel over de veiligheid van de woonomgeving gestegen van een 7,7 naar een 7,9. Dit is ook hoger dan het landelijke cijfer. Wel hebben inwoners het idee dat criminaliteit in de buurt is toegenomen.

Slachtofferschap: in 2017 waren er evenveel slachtoffers van een delict als in 2017.

Net als in 2017 is een op de zeven inwoners in 2019 slachtoffer geworden van een delict. Dit is gelijk aan het landelijk aantal. Slachtofferschap van zakkenrollerij is in 2019 afgenomen. De meldingsbereidheid van inwoners van Oegstgeest die slachtoffer zijn geworden van een delict is afgenomen ten opzichte van 2017 en is in Oegstgeest ook lager dan het landelijk gemiddelde.

Preventie: geen verandering in totale gebruik van preventieve maatregelen.

Het totaal aantal sociaal en technisch preventieve maatregelen dat door inwoners van Oegstgeest genomen wordt, is niet veranderd ten opzichte van 2017. Wel laten minder mensen waardevolle spullen thuis om beroving of diefstal te voorkomen.

Contact burgers en politie: inwoners tevreden over contact met de politie.

Een kwart van de inwoners van Oegstgeest heeft in 2019 contact gehad met de politie. Daarvan was 83 procent tevreden, aanzienlijk meer dan gemiddeld in Nederland (66%). Daarbij is men in Oegstgeest meer tevreden over het contact met de politie dan in 2017.

Benchmark: in Oegstgeest is het oordeel over de totale leefbaarheid en veiligheid hoger dan in de referentiegebieden en Nederland.

Inwoners van Oegstgeest zijn positiever over de leefbaarheid van de woonbuurt dan de referentiegebieden. Dit ligt waarschijnlijk niet zozeer aan aspecten als sociale cohesie, fysieke kwaliteit of ontwikkeling van de buurt, maar des te meer aan de lage ervaren overlast in de buurt. Voor alle de drie hoofdgroepen van overlast in de buurt – verloedering, verkeersoverlast en sociale overlast – is de ervaren overlast lager dan in de referentiegebieden.

Ook de verklaring voor de relatief hoge waardering voor de veiligheid van de woonbuurt in Oegstgeest moet in deze hoek (overlast) worden gezocht. Het onveiligheidsgevoel in de buurt, idee van criminaliteit in de buurt en het daadwerkelijke slachtofferschap van delicten is in Oegstgeest namelijk niet heel verschillend van de meeste referentiegebieden. Ook bij de beoordeling van de politie in de buurt zijn de verschillen beperkt.

Tegelijk zijn er vrijwel geen indicatoren waarop Oegstgeest negatief afsteekt bij de referentiegebieden. De belangrijkste uitzondering is het idee van inwoners over de ontwikkeling van criminaliteit in de buurt: hierover zijn inwoners van Oegstgeest het meest negatief.

1 Inleiding

De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De Veiligheidsmonitor wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, gemeenten en politie. In 2019 heeft Oegstgeest voor de zevende keer meegedaan aan de Veiligheidsmonitor. Dit rapport doet verslag van dit grootschalige onderzoek. Achtereenvolgens bespreken we in dit inleidende hoofdstuk de achtergrond van de Veiligheidsmonitor (paragraaf 1.1), de steekproef en respons (par. 1.2), de vragenlijst (par. 1.3), de weging en analyse (par. 1.4), presentatie van de cijfers (par. 1.5) en de leeswijzer (par. 1.6).

1.1 Over de Veiligheidsmonitor

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid laat tweejaarlijks 65.000 enquêtes onder de Nederlandse bevolking afnemen door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en I&O Research. Politiekorpsen, die verder willen inzoomen binnen de regio, en individuele gemeenten kunnen zich aansluiten bij de Veiligheidsmonitor (deelnemers). Deelnemers aan de Veiligheidsmonitor kopen enquêtes in bij I&O Research, bovenop de enquêtes die vanuit het landelijke deel voor hun eigen gebied beschikbaar zijn. Daarbij kunnen deelnemers zelf kiezen met welke frequentie ze aan de Veiligheidsmonitor willen deelnemen (tweejaarlijks of anders).

Meer informatie over de Veiligheidsmonitor is na te lezen op de website van de Veiligheidsmonitor (www.veiligheidsmonitor.nl).

1.2 Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door het CBS een aselechte steekproef getrokken van 687 inwoners¹ uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Oegstgeest. Bij het trekken van de steekproef is rekening gehouden met het schaalniveau waarop de gemeente Oegstgeest informatie wenst te ontvangen. De gemeente wil graag inzicht in de ervaren veiligheid op gemeenteniveau.

De geselecteerde inwoners kregen in augustus 2019 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek en konden vervolgens tot en met november online de vragenlijst invullen. Aan non-responders is tweemaal een herinnering met papieren vragenlijst per post gestuurd. Als zij niet reageerden, werden zij nagebeld en telefonisch gemotiveerd om alsnog deel te nemen.

In totaal hebben 318 van de 387 geselecteerde inwoners een volledige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 46,3 procent. Het landelijke responspercentage van de Veiligheidsmonitor 2019 bedraagt 41,9 procent.

Daarnaast hebben 52 inwoners van Oegstgeest deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor. Deze zijn toegevoegd aan het respondentenbestand. De totale respons in Oegstgeest komt daarmee uit op 370.

¹ Het betreft inwoners van 15 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen.

Daarvan heeft 65,9 procent de vragenlijst online ingevuld en 34,1 procent schriftelijk. In de bijlage tabellenboek is de responsverdeling opgenomen, uitgesplitst naar persoonlijke kenmerken.

1.3 Vragenlijst

De vragenlijst van de Veiligheidsmonitor bestaat uit 12 standaard vragenblokken waarin verschillende onderwerpen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid aan bod komen. Daarnaast heeft Oegstgeest geen gebruik gemaakt van de vrije ruimte van de vragenlijst om vragen over lokale onderwerpen toe te voegen. Het kader hieronder geeft een overzicht van de verschillende onderwerpen in de vragenlijst van Oegstgeest.

Overzicht van vraagblokken in vragenlijst van de Veiligheidsmonitor

• Leefbaarheid woonbuurt	• Oordeel functioneren gemeente
• Beleving overlast in de buurt	• Preventie
• Veiligheidsbeleving	• Onveilige plekken
• Slachtofferschap	• Respectloos gedrag
• Tevredenheid laatste politiecontact	• Achtergrondkenmerken
• Oordeel functioneren politie in de buurt	
• Oordeel functioneren politie algemeen	

1.4 Analyse

Voor steekproefonderzoek is het van groot belang dat de steekproef op grond waarvan uitspraken worden gedaan zo veel mogelijk representatief is voor de populatie waarnaar wordt gegeneraliseerd. Om de representativiteit van de steekproef te vergroten is een weging toegepast. Weging is een rekenkundige bewerking, die ervoor zorgt dat een eventuele scheefheid van de respons ten opzichte van de populatie wordt gecorrigeerd. Dit gebeurt door bevolkingsgroepen die in de respons onder- dan wel oververtegenwoordigd zijn zwaarder of juist minder zwaar in de resultaten mee te laten tellen. Aan het databestand van de Veiligheidsmonitor is door het CBS een weging toegevoegd. In deze weging zijn onder andere de volgende kenmerken meegenomen: leeftijd, geslacht, huishoudgrootte, stedelijkheidsgraad en herkomst.

1.5 Presentatie van cijfers

In dit rapport worden de resultaten voornamelijk op twee wijzen gepresenteerd:

- Een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages in deze rapportage is de werkwijze van het CBS gevolgd: de 'weigert' - en 'weet niet' - antwoorden zijn *niet* buiten beschouwing gelaten.
- In dit rapport wordt veel gebruik gemaakt van zogenoemde schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen. Bij de berekening van deze scores is de werkwijze van het CBS gevolgd: de waarde van iedere schaalscore varieert op een schaal tussen 0 en 10. Bij de berekening van de schaalscores zijn de 'weigert' - en 'weet niet' - antwoorden, eveneens conform CBS-werkwijze, *wel* buiten beschouwing gelaten.

Let op! Een schaalscore staat niet gelijk aan een rapportcijfer, omdat de indicatoren zijn samengesteld op basis van percentages en niet op basis van rapportcijfers.

Verschillen tussen de resultaten van 2019 en 2017 worden beschreven als deze *significant* zijn. Het is dan minimaal 95 procent zeker dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval.

De uitkomsten van Oegstgeest zijn in dit rapport afgezet tegen de resultaten in Katwijk; Leiden; het gemiddelde van de referentiegroep Leiderdorp, Voorschoten, Teylingen, Noordwijkerhout; de Veiligheidsregio Hollands Midden en de landelijke cijfers over 2019 (Nederland). Er wordt vergeleken met 2013, 2014, 2015 en 2017. De uitkomsten volgens de geografische indeling van de politie (basisteam, district en politie-eenheid) zijn opgenomen in de bijlage tabellenboek.

Tabel 1.1 - Geografische indeling gemeente Oegstgeest

Basisteam(s)	District	Veiligheidsregio	Eenheid
Leiden-Noord	Bollenstreek	Hollands Midden	Den Haag

Verschillen tussen de resultaten van de gemeente Oegstgeest en de referentiegebieden worden beschreven als deze 3 procent of groter zijn (bij percentages) en 0,3 punt (bij rapportcijfers en indicatoren). Er is voor deze gradaties gekozen omdat deze het dichtst in de buurt komen van de standaard betrouwbaarheidsmarge van de resultaten.

1.6 Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 tot en met 5 worden de resultaten gepresenteerd over achtereenvolgens de leefbaarheid van de woonbuurt, beleving van buurtoverlast, veiligheidsbeleving en slachtofferschap. Hoofdstuk 6 geeft een beeld van genomen preventiemaatregelen en buurtpreventie en hoofdstuk 7 behandelt de tevredenheid over de politie. In bijlage 1 geven we een korte samenvatting van landelijke trends en samenhangen in de Veiligheidsmonitor.

Bij dit rapport horen verder een Excel-bestand met tabellen met alle uitkomsten van de Veiligheidsmonitor en een overzicht van de Indicatoren Kernbeleid Veiligheid voor Oegstgeest, en de vragenlijst. Deze zijn als separate bijlagen meegeleverd.

2 Leefbaarheid woonbuurt

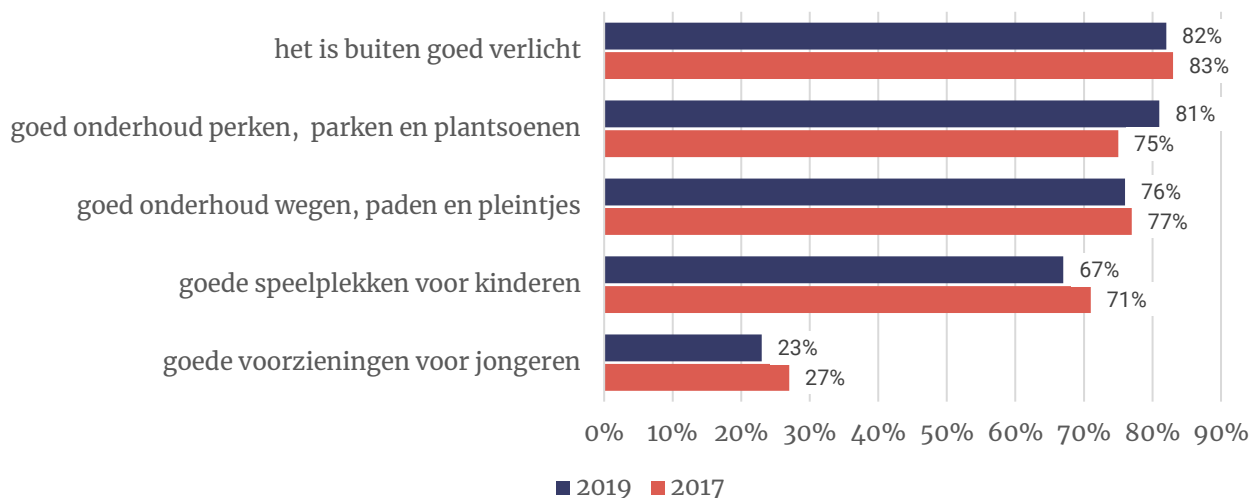
Dit hoofdstuk gaat over de leefbaarheid van de woonomgeving in Oegstgeest. In paragraaf 2.1 wordt de door inwoners ervaren kwaliteit van fysieke voorzieningen in de woonbuurt beschreven. In paragraaf 2.2 staat de betrokkenheid van inwoners bij de woonbuurt, oftewel de sociale cohesie in Oegstgeest centraal. Paragraaf 2.3 beschrijft hoe de bewoners de leefbaarheid beoordelen en hoe zij de ontwikkeling van de buurt ervaren. Paragraaf 2.4 sluit af met de tevredenheid over het functioneren van de gemeente als het gaat om leefbaarheid en veiligheid.

2.1 Fysieke voorzieningen

De aanwezigheid van fysieke voorzieningen en het onderhoud hiervan kunnen van invloed zijn op de leefbaarheid van de eigen woonbuurt. Bewoners is middels vijf stellingen gevraagd hoe zij hierover denken in hun eigen leefomgeving (Figuur 2.1). Daarnaast is op basis van de scores op deze vijf stellingen een schaalscore 'fysieke kwaliteit' berekend (Figuur 2.2).

De schaalscores voor fysieke kwaliteit zijn berekend op basis van de vijf stellingen over fysieke voorzieningen. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer inwoners de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen waarderen.

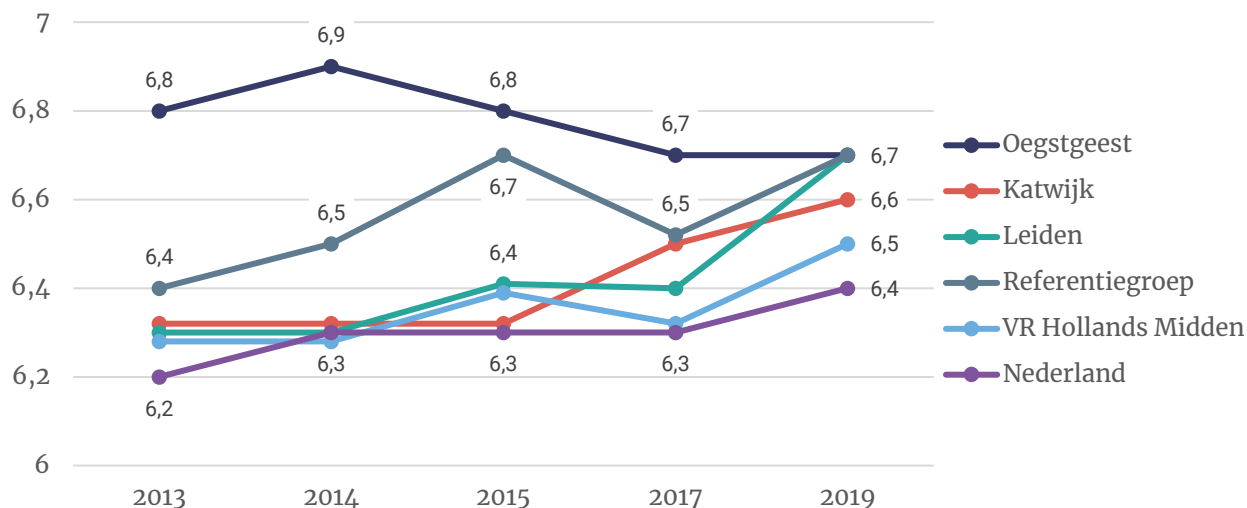

Figuur 2.1 - Stellingen fysieke kwaliteit (percentage (helemaal) eens)

Inwoners van Oegstgeest zijn, net als in 2017, het meest tevreden over de buitenverlichting. Ook over het onderhoud van perken, parken en plantsoenen zijn de inwoners zeer tevreden. Ten opzichte van 2017 is dit (als enige onderdeel) significant verbeterd. Over de voorzieningen voor jongeren zijn de minste inwoners (23%) tevreden.

In 2019 resulteert dit in een schaalscore voor fysieke kwaliteit van 6,7. Dit is gelijk aan de schaalscore in 2017 en substantieel hoger dan het landelijk gemiddelde (Figuur 2.2). De tevredenheid van fysieke voorzieningen in de referentiegemeenten Katwijk, Leiden, de referentiegroep Leiderdorp, Voorschoten, Teylingen en Noordwijkerhout zijn vergelijkbaar met de score van Oegstgeest. Over de afgelopen jaren zijn de verschillen in fysieke kwaliteit kleiner geworden.

Figuur 2.2 - Fysieke kwaliteit (schaalscore 0-10) over meetjaren

81%

van de inwoners is tevreden met het onderhoud van perken, parken en plantsoenen. Dit is 6 procent meer dan in 2017.

2.2 Sociale cohesie

De leefbaarheid van een woonbuurt wordt niet alleen bepaald door de aanwezigheid en kwaliteit van fysieke voorzieningen. Ook de sociale cohesie in de woonbuurt speelt hierbij een rol. Bij sociale cohesie gaat het om de mate waarin burgers vinden dat zij zelf en anderen betrokken zijn bij hun woonbuurt. Aan de inwoners zijn acht stellingen voorgelegd over sociale cohesie (Figuur 2.3). Daarnaast is op basis van de scores op vier van de acht voorgelegde stellingen een schaalscore berekend (Figuur 2.4).

De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van de stellingen ‘de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om’, ‘ik voel me thuis bij de mensen die in deze buurt wonen’, ‘ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is’ en ‘de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks’. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen woonbuurt.

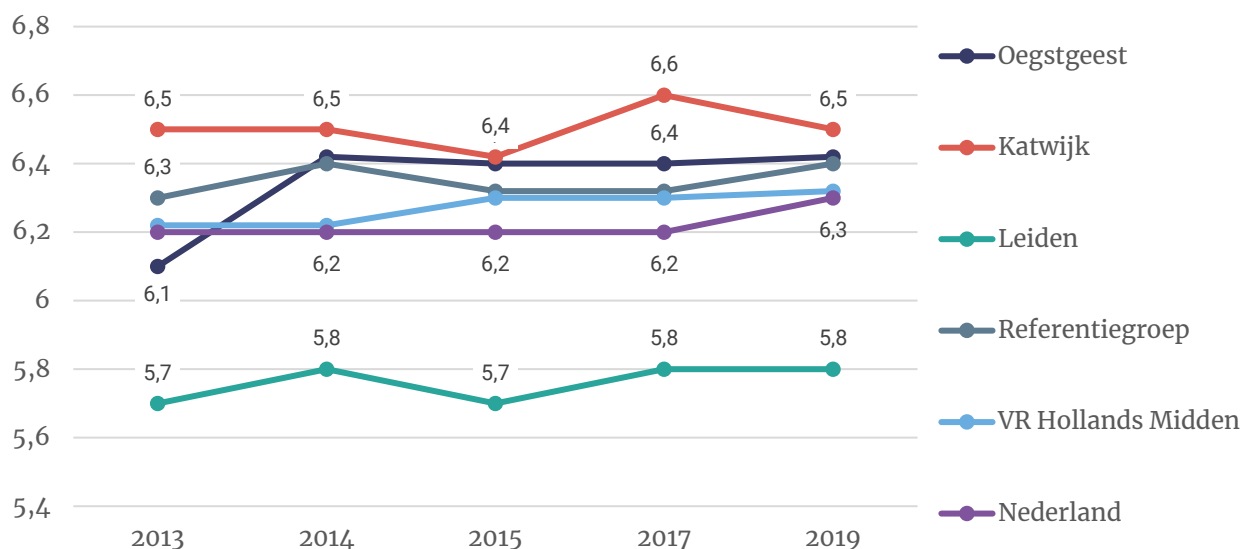

Figuur 2.3 - Stellingen over sociale cohesie (percentage (helemaal) eens)
 * in schaalscore sociale cohesie

Vier op tien inwoners van Oegstgeest vinden dat buurtbewoners prettig met elkaar omgaan (80%) en durven bij lange afwezigheid een huissleutel te geven aan buren. Deze laatste stelling is in 2019 voor het eerst voorgelegd aan de inwoners. Ook nieuw is de vraag of inwoners buurtbewoners durven aan te spreken op ongewenst gedrag. De helft van de inwoners geeft aan dit te durven.

De schaalscore voor sociale cohesie in Oegstgeest is gelijk gebleven ten opzichte van de vorige meetjaren (6,4). Dit is hoger dan de gemeente Leiden (5,8), maar vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde (6,3) en de andere referentiegebieden.

Figuur 2.4 - Sociale cohesie (schaalscore 0-10)

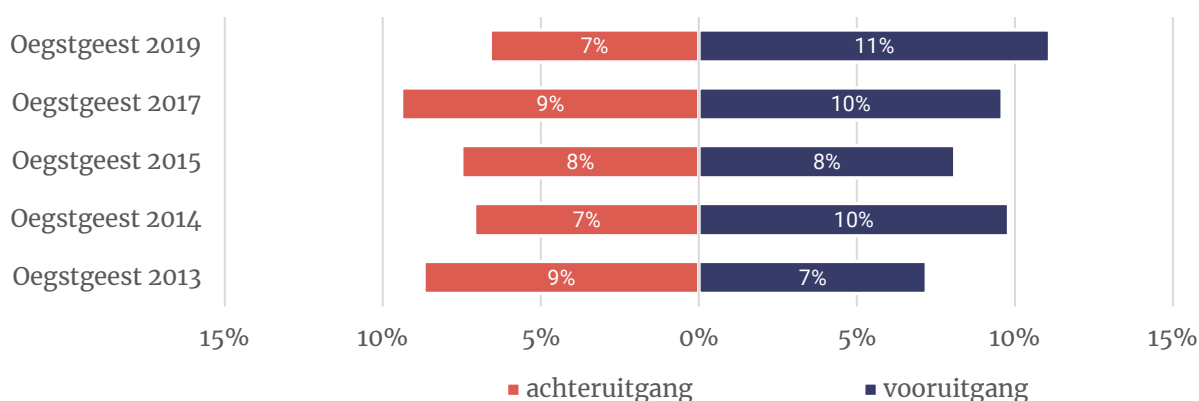

84%

durft bij lange afwezigheid een huissleutel aan de burens te geven.

2.3 Oordeel over de woonbuurt

De inwoners van Oegstgeest is ook een aantal algemene vragen voorgelegd over de ontwikkeling van hun eigen woonbuurt. Vindt men dat de eigen buurt in het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan? Het oordeel over de ontwikkeling van de woonbuurt wordt uitgedrukt in het aandeel inwoners dat zegt dat de buurt vooruit is gegaan en het aandeel dat vindt dat de buurt achteruit is gegaan (Figuur 2.5). Ook is gevraagd naar een oordeel over hoe prettig men het vindt om in de buurt te wonen (Figuur 2.6).

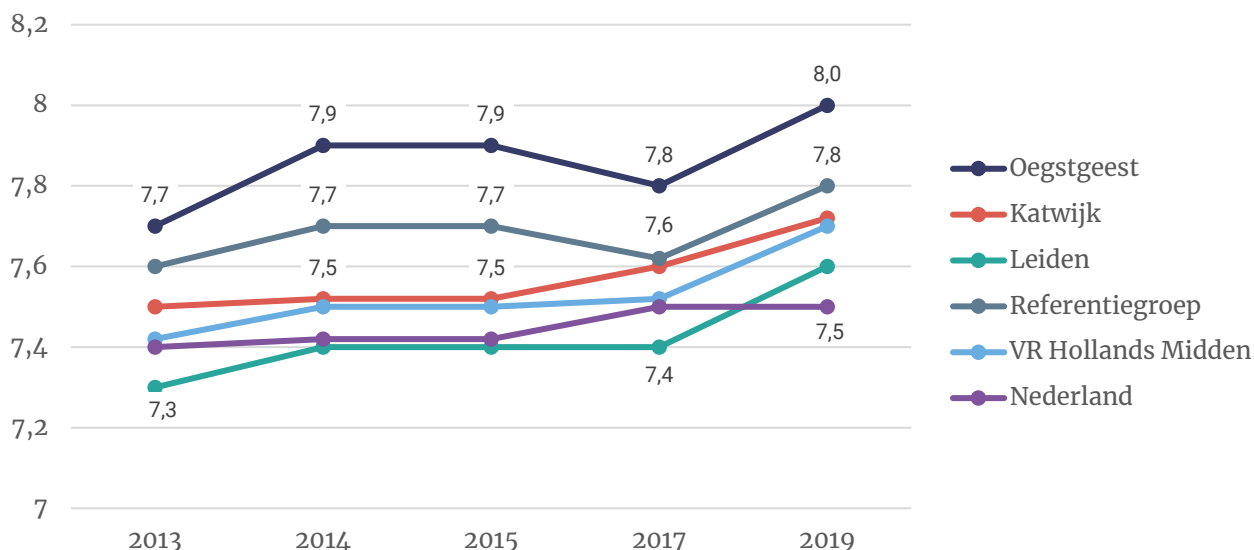

Figuur 2.5 - Ontwikkeling woonbuurt (percentage)

Ruim een op de tien inwoners van Oegstgeest (11%) vindt dat de eigen woonbuurt vooruit is gegaan ten opzichte van voorgaande meetjaren. Zeven procent vindt daarentegen in 2019 dat de woonbuurt achteruit is gegaan. Dit is iets minder dan voorgaande meetjaren, maar het verschil is niet significant. De overgrote meerderheid (78%) vindt dat er geen verandering is geweest.

Gemiddeld geven inwoners van Oegstgeest de leefbaarheid van hun woonbuurt een 8,0 (Figuur 2.6). Dit is aanzienlijk hoger dan het landelijk gemiddelde (7,5) en de meeste referentiegebieden. In Oegstgeest zijn de inwoners dus positiever over hun woonbuurt dan in de referentiegemeenten Katwijk en Leiden. Ook is het een significante verbetering ten opzichte van 2017.

Figuur 2.6 - Leefbaarheid (Rapportcijfer 1-10)

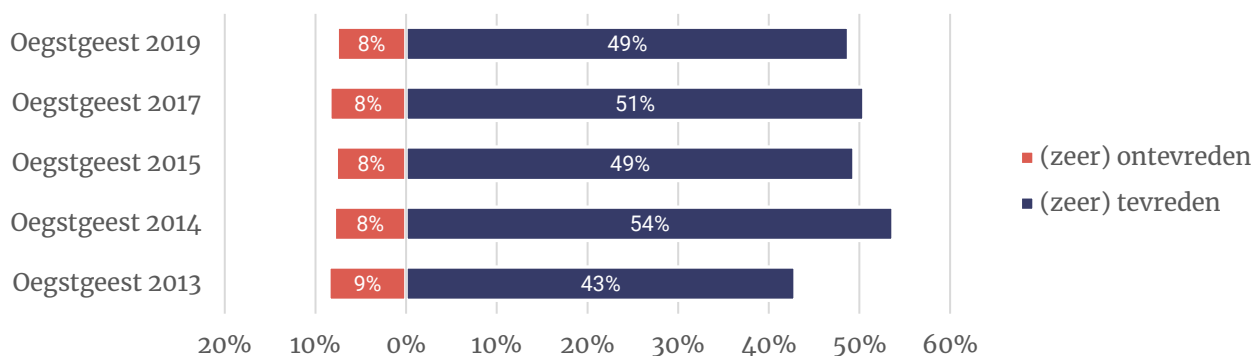

8,0

geven de inwoners van Oegstgeest voor de leefbaarheid van hun woonbuurt. Dit is een toename ten opzichte van 2017.

2.4 Functioneren gemeente

De inwoners is gevraagd om een oordeel te geven over het totale functioneren van de gemeente Oegstgeest op het gebied van leefbaarheid en veiligheid (Figuur 2.7).

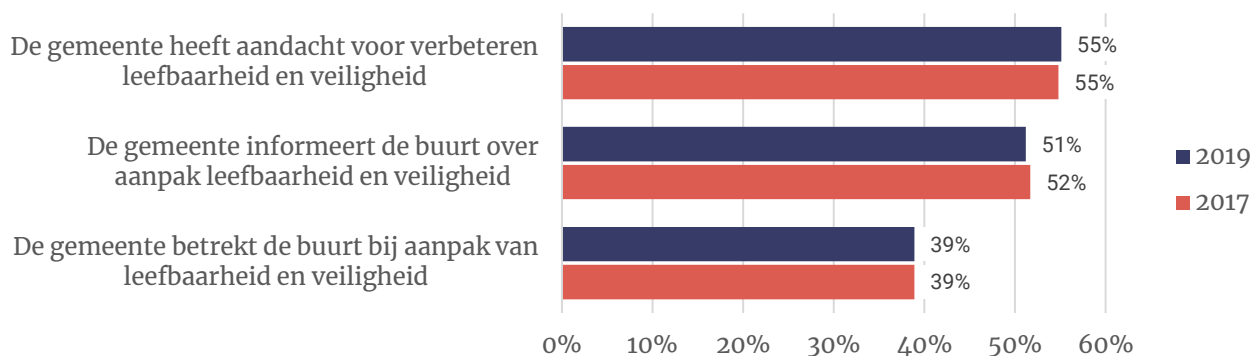
Figuur 2.7 – Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid

Ongeveer de helft van de inwoners van Oegstgeest is tevreden over het totale functioneren van de gemeente. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde (42%) en de veiligheidsregio Hollands Midden (45%), maar vergelijkbaar met de referentiegemeenten.

Daarnaast is door middel van drie specifieke stellingen bepaald hoe inwoners denken over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid door de gemeente. De stellingen zijn alleen voorgelegd aan inwoners die een oordeel konden geven over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid.

De resultaten voor deze stellingen zijn vrijwel gelijk aan 2017. Ruim de helft van de inwoners vindt dat de gemeente aandacht heeft voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid en dat de gemeente de buurt informeert over de aanpak hiervan. Vier op de tien inwoners vinden dat de buurt ook wordt betrokken bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid.

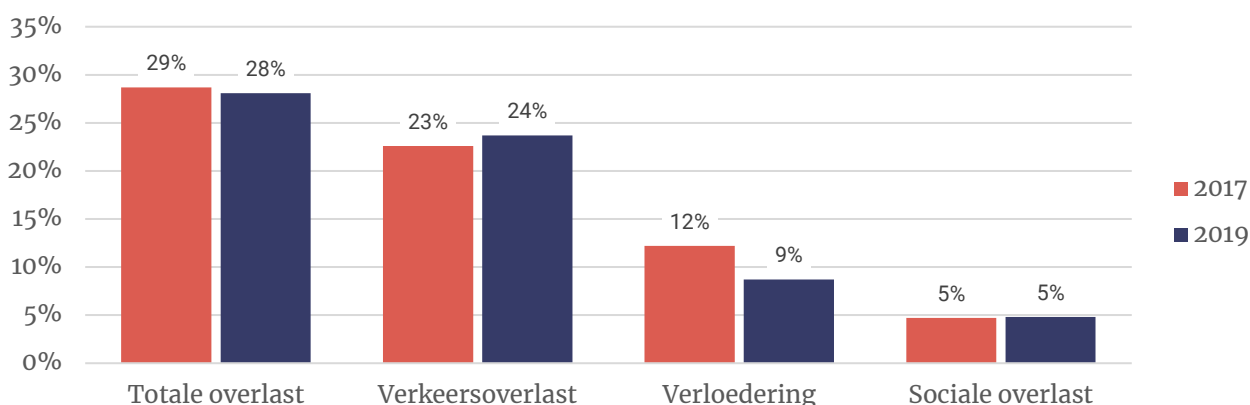
Figuur 2.8 - Oordeel functioneren gemeente (percentage (helemaal) eens)

3 Overlast in de buurt

In dit hoofdstuk staat de door de inwoners van Oegstgeest ervaren overlast in hun buurt centraal. Eerst volgt een totaalbeeld van de verschillende vormen van overlast (paragraaf 3.1), daarna worden de uitkomsten per type overlast nader toegelicht: fysieke verloedering (par. 3.2), sociale overlast (par. 3.3) en verkeersoverlast (par. 3.4). Hinder van horecagelegenheden en overige vormen van overlast (par. 3.5) zijn niet geclusterd. Inwoners hebben kunnen aangeven welk buurtprobleem met prioriteit moet worden aangepakt (par. 3.6).

3.1 Totale overlast

De diverse vormen van overlast zijn geclusterd tot drie scores: fysieke verloedering, sociale overlast en verkeersoverlast (Figuur 3.1). Bij totale overlast wordt naast de drie clusters ook hinder van horecagelegenheden weergegeven. Elk van deze scores is berekend op basis van het percentage inwoners dat veel overlast ervaart van één of meerdere verschijningsvormen van overlast. Welke vormen van overlast horen bij welk type wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

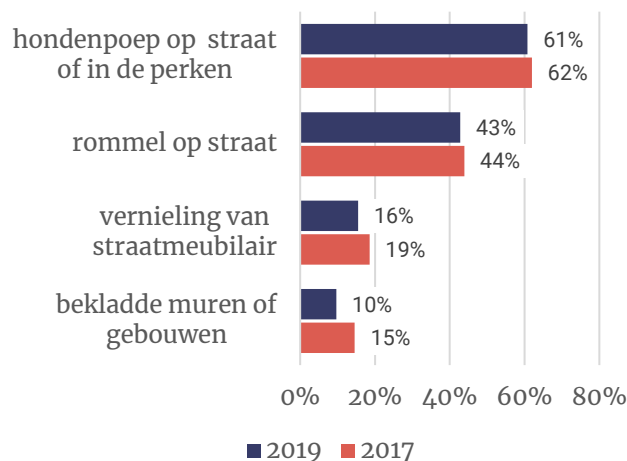
Figuur 3.1 - Totale overlast per cluster (percentage ervaart zelf veel overlast)

In Figuur 3.1 is te zien dat ruim een kwart van de inwoners van Oegstgeest (28%) in 2019 veel overlast ervaart. Dit is substantieel minder dan het landelijk gemiddelde, het percentage in de Veiligheidsregio Hollands Midden en de referentiegemeenten.

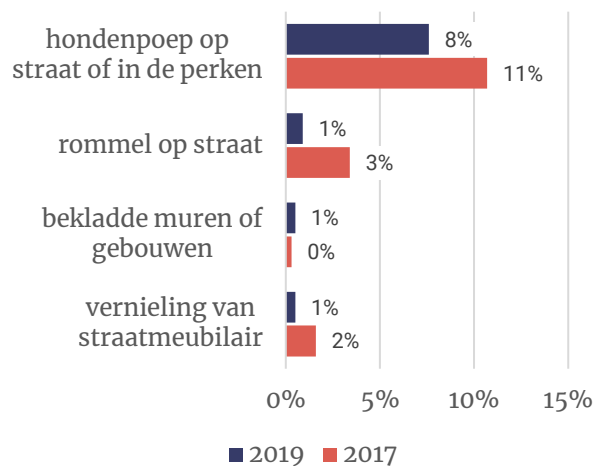
Iets minder dan een kwart (24%) ervaart veel verkeersoverlast, terwijl een op de twintig inwoners sociale overlast ervaart. Verloedering wordt door een op de tien inwoners (9%) ervaren. Dit is minder dan in 2017, maar het is geen significante verbetering.

3.2 Fysieke verloedering

Een van de problemen waar een woonbuurt mee te maken kan hebben, is fysieke verloedering in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarover vier mogelijke buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners. Figuur 3.2 geeft weer hoe vaak deze buurtproblemen voorkomen volgens inwoners. Figuur 3.3 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van de vier vormen van fysieke verloedering over verschillende meetjaren.

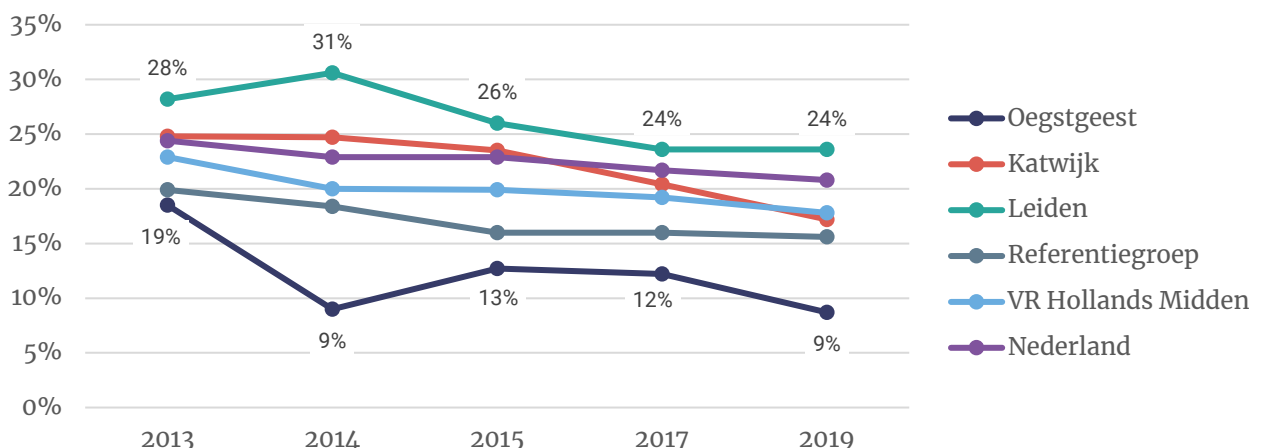

Figuur 3.2 - Fysieke verloedering
(percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.3 - Fysieke verloedering
(percentage ervaart zelf veel overlast)

In Oegstgeest wordt hondenpoep op straat of in de perken als grootste probleem aangemerkt. Daarnaast is er ten opzichte van 2017 een daling te zien in het aantal inwoners dat aangeeft dat bekladde muren of gebouwen wel eens voorkomen (van 15% naar 10%). Ervaren overlast door rommel op straat (1%) laat ook een daling zien in vergelijking met 2017 (3%). Overige resultaten zijn vergelijkbaar met 2017.

Figuur 3.4 – Totale fysieke verloedering per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

Opvallend in Oegstgeest is dat er substantieel minder fysieke verloedering wordt ervaren dan in de referentiegebieden. Waar in 2019 een op de tien inwoners van Oegstgeest veel overlast van fysieke verloedering ervaart, is dit in Leiden een kwart van de inwoners en is het landelijk gemiddelde een op de vijf.

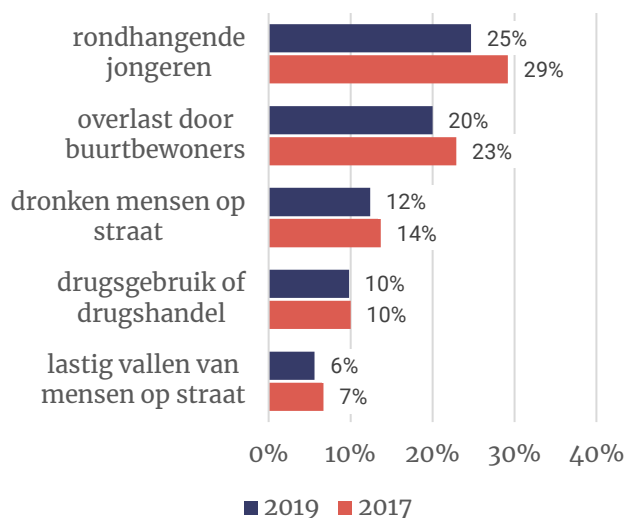

9%

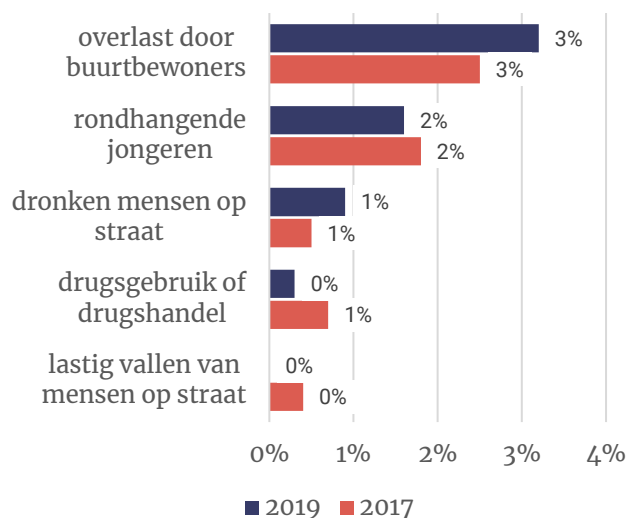
van de inwoners van Oegstgeest ervaart zelf veel last van fysieke verloedering. Dit is substantieel minder dan in de referentiegebieden.

3.3 Sociale overlast

In de Veiligheidsmonitor is gevraagd naar vijf vormen van sociale overlast die in de buurt voor zouden kunnen komen. Figuur 3.5 geeft weer hoe vaak deze vormen van sociale overlast voorkomen en hoeveel inwoners hier veel overlast van ervaren. Figuur 3.6 toont het percentage inwoners dat overlast ervaart van vormen van sociale overlast over verschillende meetjaren.

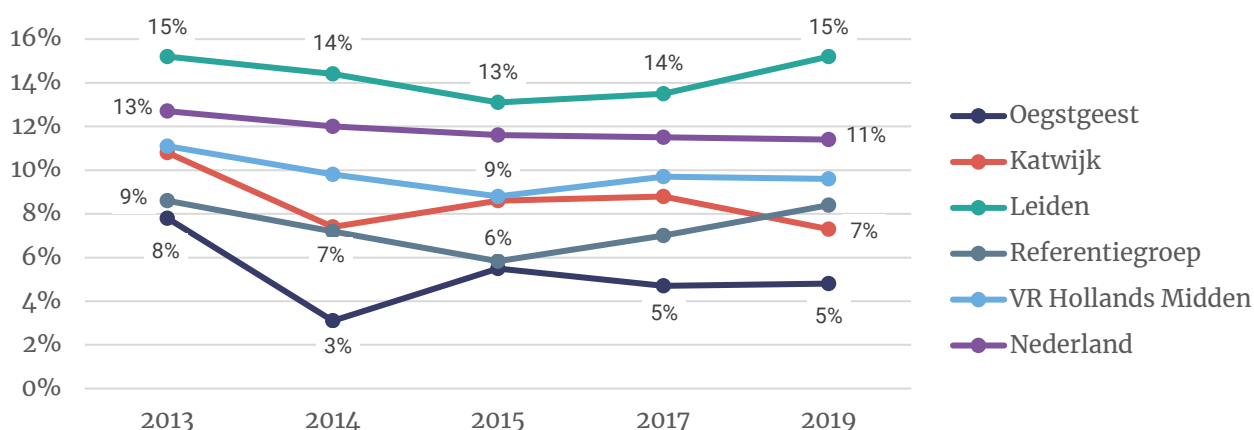

Figuur 3.5 - Sociale overlast
(percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.6 - Sociale overlast
(percentage ervaart zelf veel overlast)

De grootste vorm van sociale overlast die wel eens voorkomt in Oegstgeest is overlast door rondhangende jongeren. Een kwart van de inwoners geeft aan dat deze vorm van overlast wel voorkomt in de buurt. Buurtbewoners zorgen echter het meest voor overlast. Opvallend is dat geen van de inwoners heeft aangegeven dat zij wel eens zijn lastiggevallen op straat. In 2017 was dit nog 0,4 procent.

Figuur 3.7 - Totale sociale overlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

Vergeleken met de referentiegebieden wordt er in Oegstgeest weinig sociale overlast ervaren. Waar in Oegstgeest in 2019 een op de twintig inwoners sociale overlast ervaart, is dit landelijk een op de tien en in Leiden een op de zeven (15%).

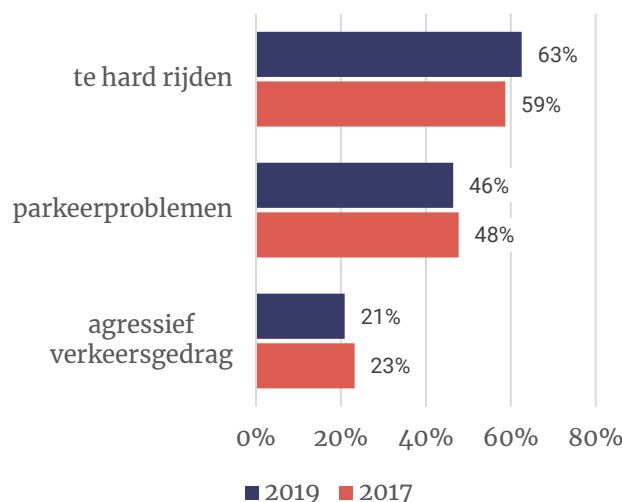

5%

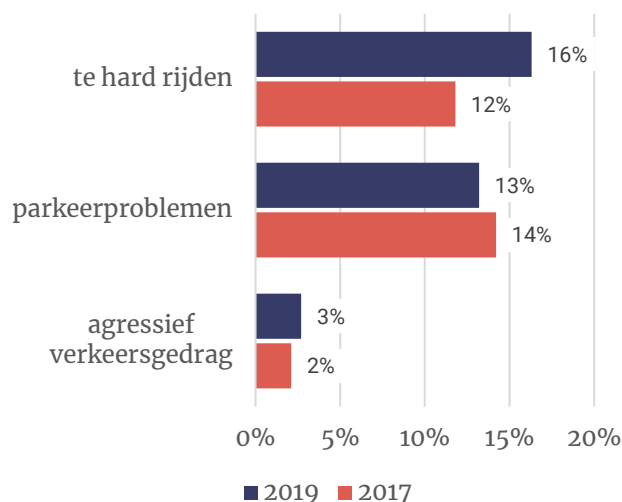
van de inwoners ervaart zelf veel sociale overlast.

3.4 Verkeersoverlast

Een ander probleem van een woonbuurt betreft de mate van verkeersoverlast in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarvoor drie buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners.

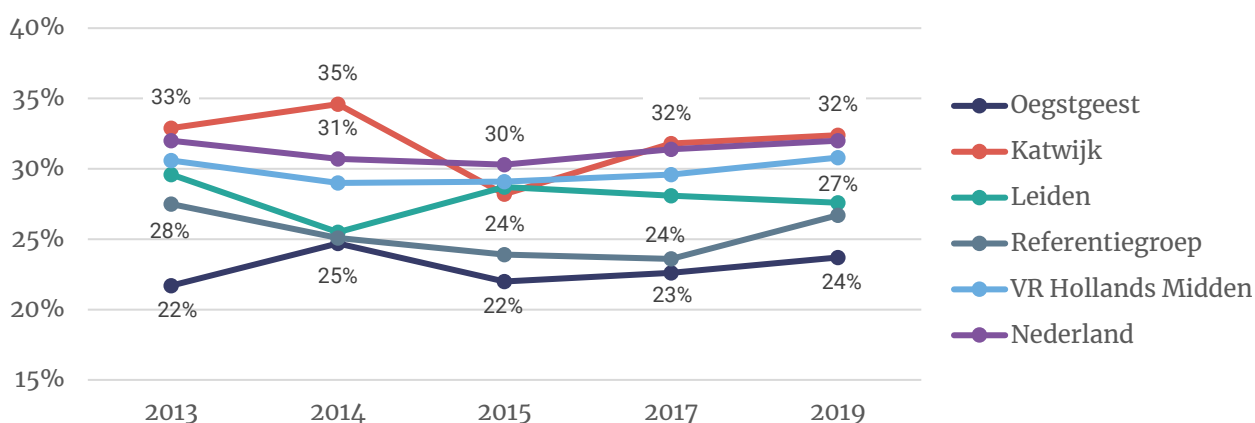

Figuur 3.8 – Verkeersoverlast
(percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.9 – Verkeersoverlast
(percentage ervaart zelf veel overlast)

Ruim zes op de tien inwoners van Oegstgeest (63%) geven aan dat te hard rijden wel eens voorkomt in de buurt. Dit zorgt ook voor de meeste overlast (16%), wat een stijging is ten opzichte van de 12 procent die in 2017 aangaf dat te hard rijden voor overlast zorgt. Daarnaast wordt door 3 procent veel overlast door agressief verkeersgedrag ervaren, aanzienlijk minder dan het landelijk gemiddelde van 6 procent.

Figuur 3.10 - Totale verkeersoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

Verkeersoverlast wordt in Oegstgeest minder vaak ervaren dan in de referentiegebieden. Een kwart van de inwoners van Oegstgeest geeft aan zij één of meerdere van de drie vormen van verkeersoverlast ervaren, terwijl dit zowel landelijk gemiddeld als in Katwijk op 32 procent ligt. Wel is de overlast ten opzichte van voorgaande meetjaren vrijwel constant gebleven.

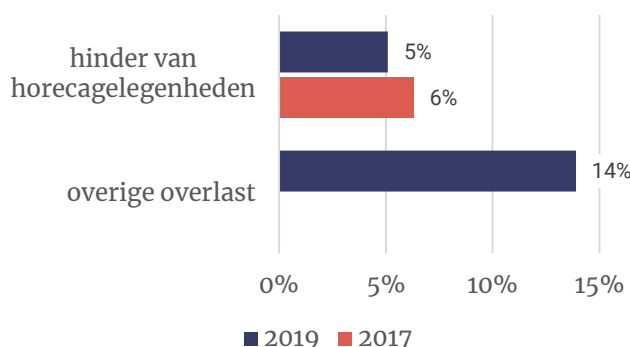

63%

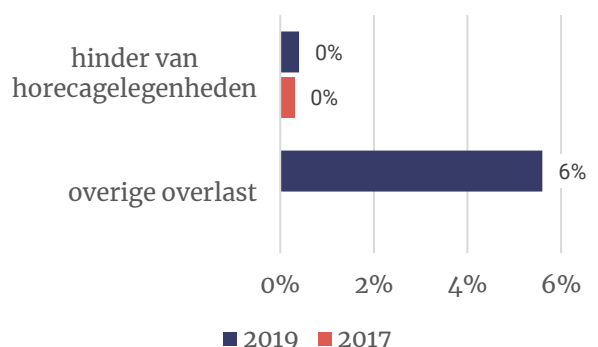
van de inwoners van Oegstgeest geeft aan dat te hard rijden wel eens voorkomt in de buurt.

3.5 Hinder van horecagelegenheden en overige overlast

De laatste vormen van overlast in de buurt die zijn voorgelegd, betreft: hinder van horecagelegenheden zoals cafés, restaurants of snackbars en overige overlast (Figuur 3.11).

Figuur 3.11 – Overige vormen van overlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.12 – Overige vormen van overlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

Een op de twintig inwoners van Oegstgeest geeft aan wel eens last te hebben van horeca. Dit is minder dan in de referentiegebieden. Daarnaast is in 2019 een nieuwe stelling aan inwoners voorgelegd. Er is gevraagd of er, naast fysieke, sociale en verkeers- en horecaoverlast nog andere vormen van overlast zijn die men ervaart. Veertien procent geeft aan dat er inderdaad andere vormen van overlast voorkomen. Een op de twintig geeft aan daar zelf ook veel last van te hebben. Voorbeelden van deze overlast zijn vliegverkeer, afvalcontainers die lang buiten staan en vernielingen en inbraken. Een complete uitdraai van deze open antwoorden is te vinden in de bijlage tabellenboek.

3.6 Aanpak van buurtproblemen

Er is in de Veiligheidsmonitor ook aandacht voor de aanpak van buurtproblemen. De inwoners van Oegstgeest is gevraagd welk buurtprobleem zij als eerste aangepakt zouden willen zien. Hieruit komt een top 3 van buurtproblemen. De prioriteiten volgens inwoners van Oegstgeest verschillen niet van het landelijk gemiddelde, wel wordt in de Veiligheidsregio Hollands Midden parkeerproblemen gemiddeld vaker genoemd dan hondenpoep.

<1>

23%

<2>

14%

<3>

11%

Te hard rijden

Hondenpoep

Parkeerproblemen

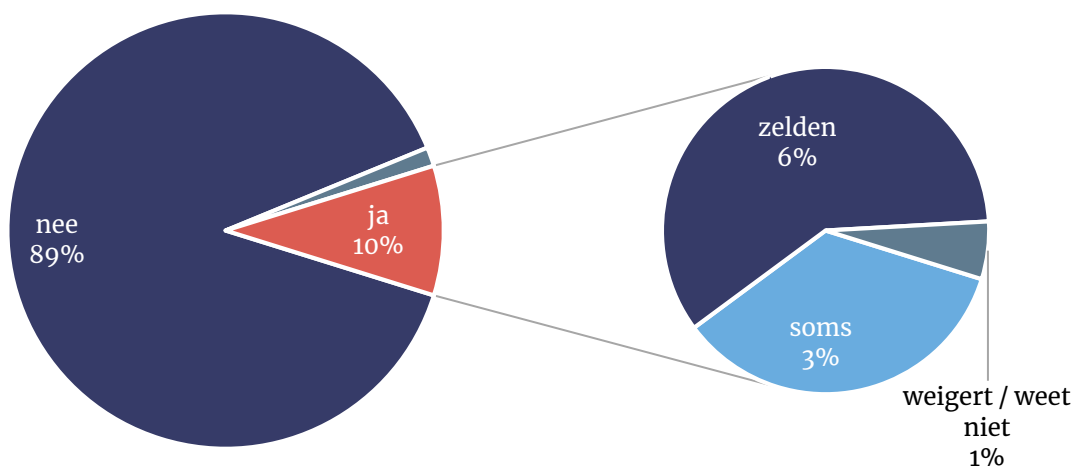
4 Veiligheidsbeleving

In dit hoofdstuk wordt de veiligheidsbeleving van inwoners van Oegstgeest beschreven. Paragraaf 4.1 zoomt in op de veiligheidsbeleving in de eigen woonbuurt, in paragraaf 4.2 komt de veiligheidsbeleving in de woonplaats aan de orde en paragraaf 4.3 behandelt de veiligheidsbeleving in het algemeen. Afgesloten wordt met de verwachte kans op slachtofferschap (par. 4.4) en respectloos gedrag (par. 4.5).

4.1 Veiligheidsbeleving in de buurt

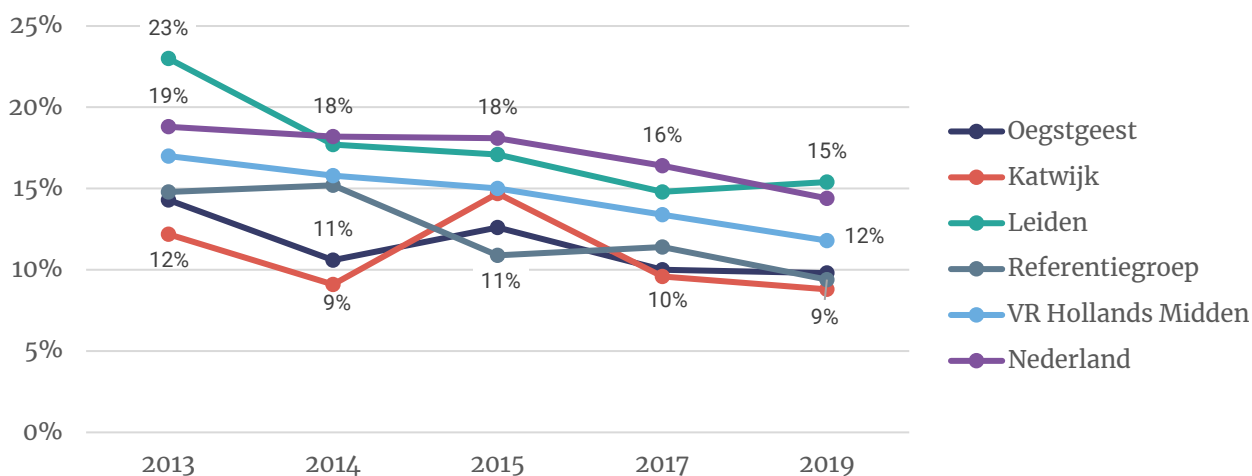
Gevoelens van onveiligheid

In Figuur 4.1 worden de onveiligheidsgevoelens in de eigen woonbuurt weergegeven, alsmede de frequentie ervan. In Figuur 4.2 wordt de ontwikkeling in onveiligheidsgevoelens getoond.

Figuur 4.1 - Onveiligheidsgevoel in de buurt

Uit Figuur 4.1 blijkt dat 89 procent zich veilig voelt in de buurt. Binnen de 10 procent die zich wel eens onveilig voelt, geeft 6 procent aan dat dit zelden het geval is, terwijl 3 procent zich soms onveilig voelt in de buurt. Geen van de inwoners voelt zich vaak onveilig in de buurt.

Figuur 4.2 - Onveiligheidsgevoel in de buurt (percentage 'wel eens' onveilig)

In Oegstgeest voelt een op de tien inwoners zich wel eens onveilig in de buurt, dit is duidelijk minder dan de inwoners van Leiden en het landelijk gemiddelde. Ook is te zien dat het percentage inwoners dat zich wel eens onveilig voelt gemiddeld genomen vanaf 2013 langzaam daalt. Dit is een landelijk zichtbare trend.

Toelichting onveiligheidsgevoel in de buurt

Deelnemers aan de online vragenlijst hadden de mogelijkheid om nader toe te lichten wat de reden was van hun onveiligheidsgevoelens in de buurt, indien aanwezig. In Figuur 4.3 is op basis van deze antwoorden een woordenwolk gemaakt, hoe vaker gebruikt hoe prominenter het woord.

Figuur 4.3 - wordcloud open antwoorden onveilig gevoel in de buurt

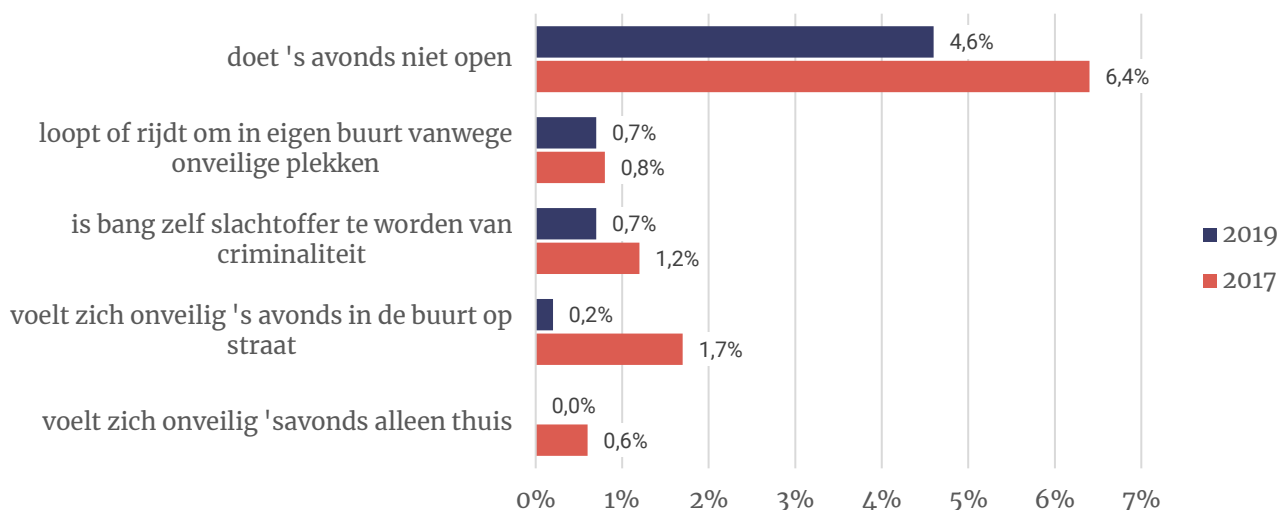
In de bijlage tabellenboek staat een complete uitdraai met de nadere duiding van onveiligheidsgevoelens in de buurt van inwoners.

“Vooral in de vakantieperiode wordt hier veel ingebroken. Dan zie je soms overdag al onbekende types ogenschijnlijk doelloos de buurt rondgaan. Dat geeft een onveilig gevoel.”

Vermijdingsgedrag

Inwoners die zich in een bepaalde situatie onveilig of onprettig voelen kunnen vermijdingsgedrag vertonen, ze passen hun gedrag aan uit gevoelens van onveiligheid. Figuur 4.4 geeft weer hoeveel procent van de inwoners van Oegstgeest zegt dat een bepaalde vorm van vermijdingsgedrag bij hen persoonlijk vaak voorkomt.

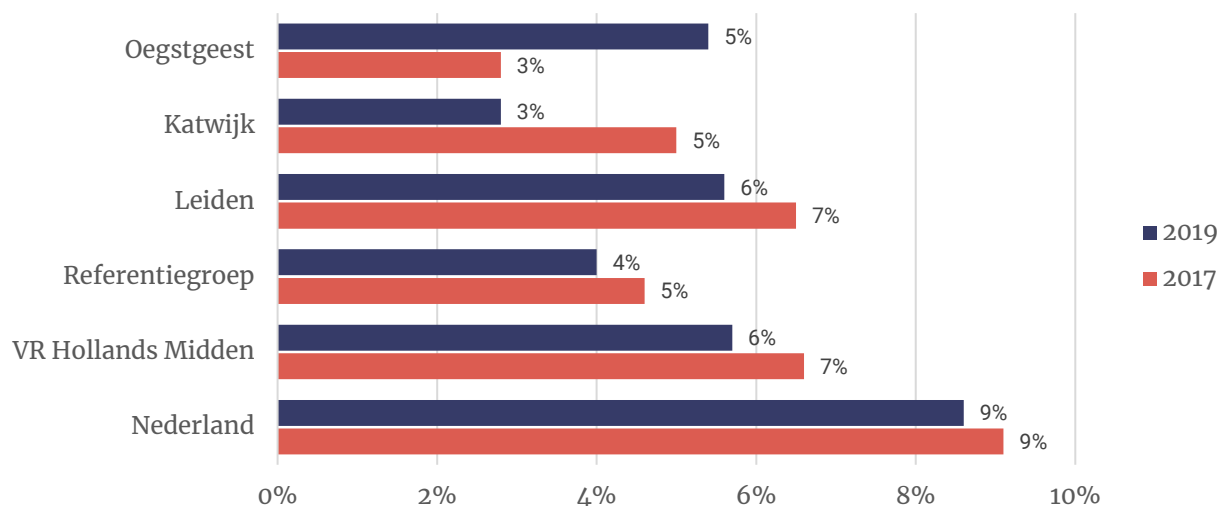

Figuur 4.4 - Vermijdingsgedrag (percentage 'komt vaak voor')

's Avonds de deur open doen voelt voor een op de twintig inwoners niet veilig. Zij doen dit daarom niet. Ten opzichte van 2017 is het percentage dat zich 's avonds op straat onveilig voelt gedaald. Minder dan 1 procent voelde zich in 2019 's avonds op straat onveilig, ten opzichte van bijna 2 procent in 2017. Al deze onderdelen liggen ruim onder de percentages van de referentiegebieden. Inwoners van Oegstgeest vertonen minder vaak vermijdingsgedrag dan het landelijk gemiddelde.

Criminaliteit in de buurt

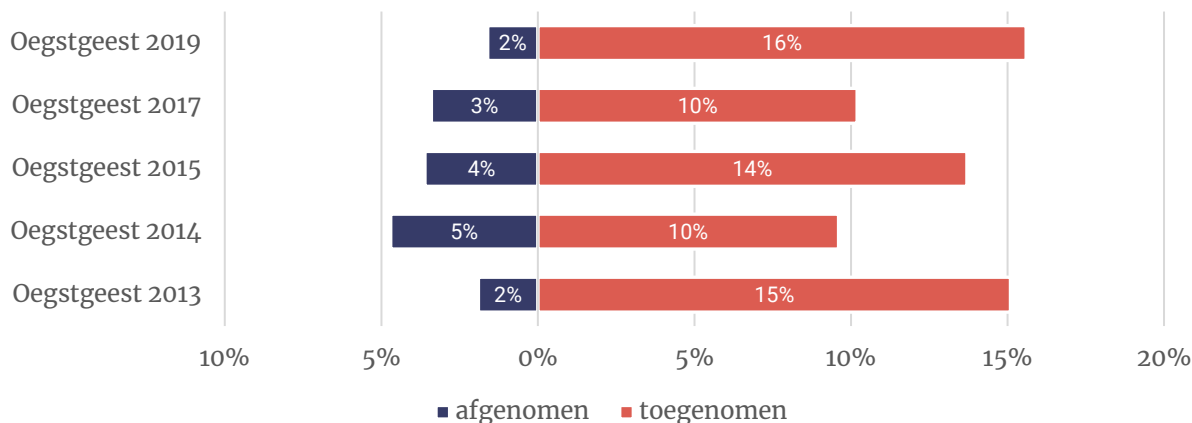
Figuur 4.5 toont het percentage inwoners dat het idee heeft dat er veel criminaliteit plaatsvindt in de buurt. Figuur 4.6 laat zien in welke mate inwoners denken dat de criminaliteit in hun buurt de afgelopen twaalf maanden is toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven.

Figuur 4.5 – Criminaliteit in de buurt (percentage 'veel')

Vergeleken met de referentiegebieden hebben minder inwoners van Oegstgeest het idee dat er veel criminaliteit plaatsvindt in de buurt. In 2019 dacht 5 procent dat criminaliteit in de buurt veel voorkwam, terwijl dit landelijk aanzienlijk meer is, namelijk 9 procent. Ten opzichte van 2017 is het wel een toename voor Oegstgeest.

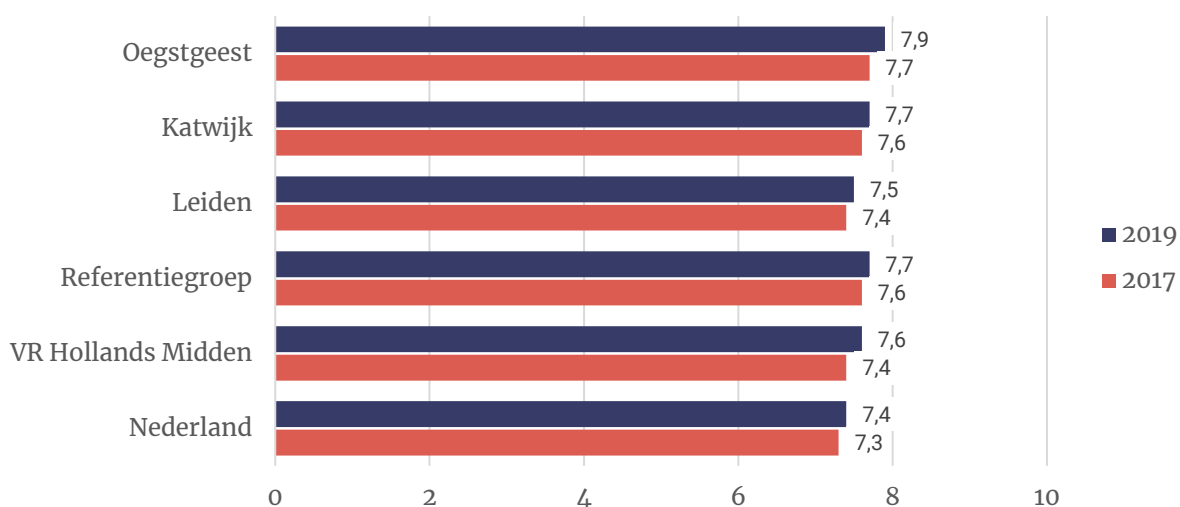

Figuur 4.6 - Ontwikkeling criminaliteit in de afgelopen 12 maanden

Inwoners denken wel dat de criminaliteit in de afgelopen twaalf maanden is toegenomen. Slechts 2 procent denkt dat de criminaliteit is afgenomen, terwijl 16 procent denkt dat er meer crimineel gedrag vertoond wordt. Dit is meer dan in 2017, toen een op de tien nog dacht dat er meer criminaliteit was in de twaalf maanden daarvoor.

Rapportcijfer veiligheid in de woonbuurt

De inwoners is gevraagd om een algemeen rapportcijfer te geven voor de veiligheid in de eigen buurt (Figuur 4.7).

Figuur 4.7 - Oordeel veiligheid woonomgeving (rapportcijfer)

Gemiddeld zijn inwoners van Oegstgeest tevreden over de veiligheid in hun buurt en geven zij een 7,9 als rapportcijfer, een stijging ten opzichte van 2017 (7,7). Gezien de toename in de perceptie van criminaliteit in de buurt, is deze stijging opmerkelijk te noemen. Ook is dit is beduidend hoger dan het landelijk gemiddelde van 7,4.

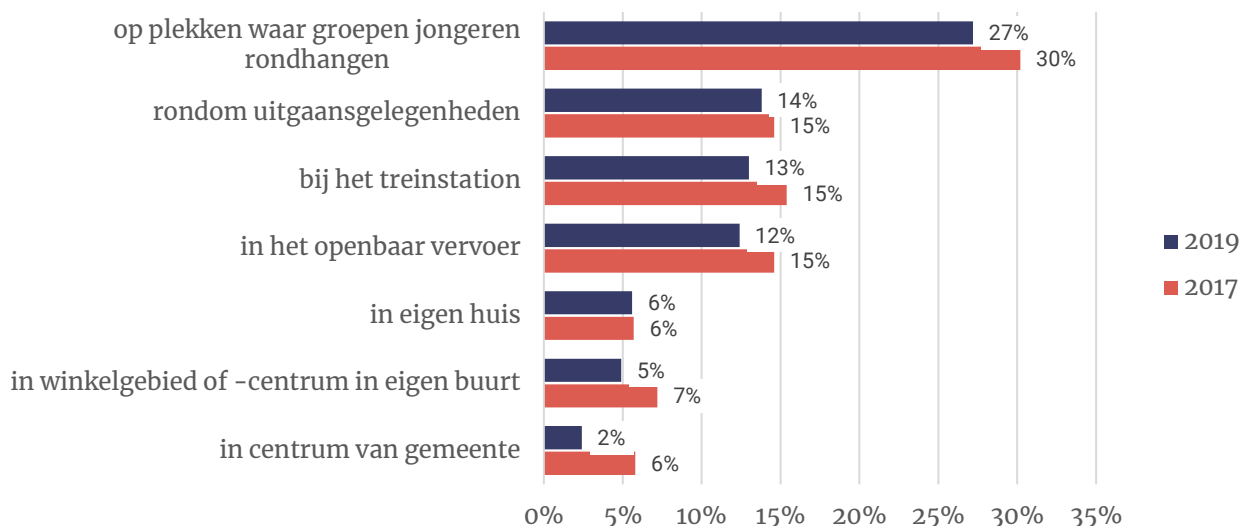
7,9

is het rapportcijfer dat inwoners van Oegstgeest aan de veiligheid in de eigen woonbuurt geven. Dit is boven het landelijk gemiddelde.

4.2 Veiligheidsbeleving in woonplaats

In deze paragraaf wordt ingegaan op onveilige plekken in de eigen woonplaats. Figuur 4.8 geeft per plek het percentage inwoners in Oegstgeest dat zich hier wel eens onveilig voelt. Hierbij is er in de berekening van het percentage geen rekening gehouden of een bepaalde plek of voorziening aanwezig is in de woonplaats en of iemand deze plek ook wel eens bezoekt.

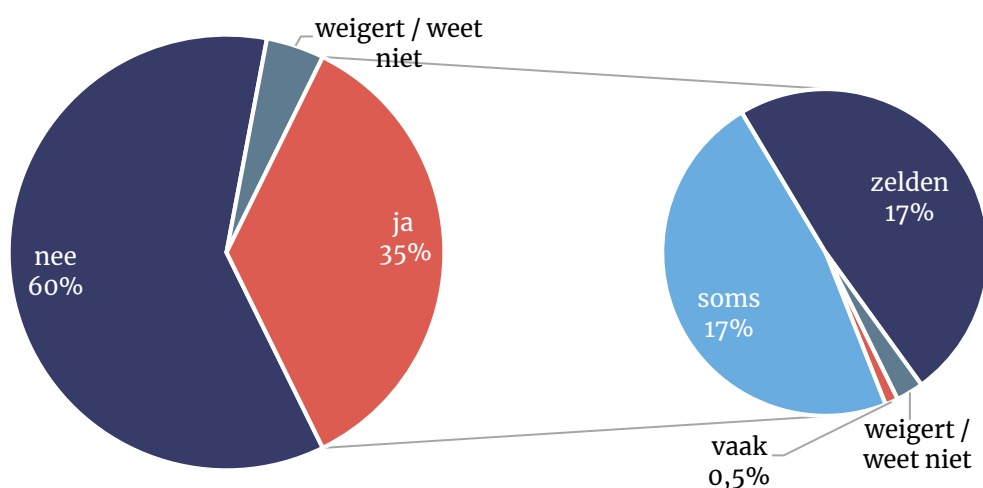

Figuur 4.8 - Onveilige plekken (percentage vaak/soms onveilig)

Groepen rondhangende jongeren zorgen voor de meeste gevoelens van onveiligheid (25%). Er is een daling in het aantal inwoners dat zich onveilig voelt in het centrum van de gemeente. Overige resultaten zijn gelijk gebleven in vergelijking met 2017. Ten opzichte van de referentiegebieden voelen inwoners van Oegstgeest zich over het algemeen veiliger op bovengenoemde plekken.

4.3 Veiligheidsbeleving algemeen

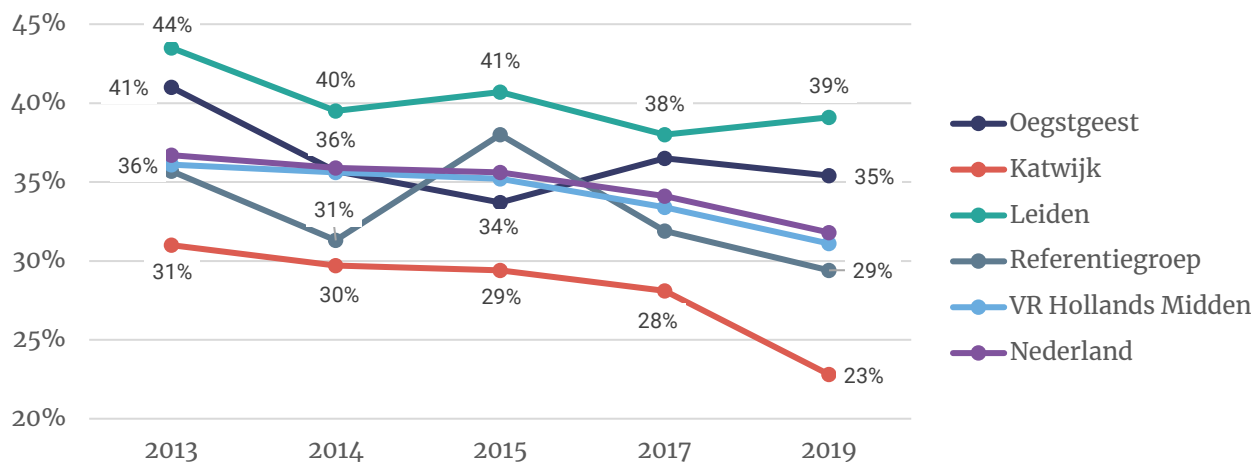
Naast de veiligheidsbeleving in de eigen buurt is gevraagd of men zich wel eens onveilig voelt in het algemeen. In Figuur 4.9 en Figuur 4.10 worden deze onveiligheidsgevoelens weergegeven.

Figuur 4.9 - Gevoel van onveiligheid in het algemeen

Een meerderheid geeft aan zich over het algemeen veilig te voelen. Van de inwoners die zich wel eens onveilig voelt (35%), is dit bij een gelijk percentage soms en zelden het geval. Vrijwel niemand voelt zich vaak onveilig.

Figuur 4.10 - Onveiligheidsgevoel per meetjaar (percentage 'wel eens' onveilig)

Vergeleken met de referentiegebieden voelen inwoners van Oegstgeest zich relatief vaak 'wel eens' onveilig. Waar het landelijk gemiddelde op 32 procent ligt, is dit in Oegstgeest 35 procent. Alleen Leiden heeft met 39 procent een hoger percentage dat zich wel eens onveilig voelt.

Toelichting onveiligheidsgevoel in het algemeen

Deelnemers aan de online vragenlijst kregen de mogelijkheid om nader toe te lichten wat de reden was van hun onveiligheidsgevoelens in het algemeen, indien aanwezig. In Figuur 4.11 is op basis van deze antwoorden een woordenwolk gemaakt, hoe vaker gebruikt hoe prominenter het woord.

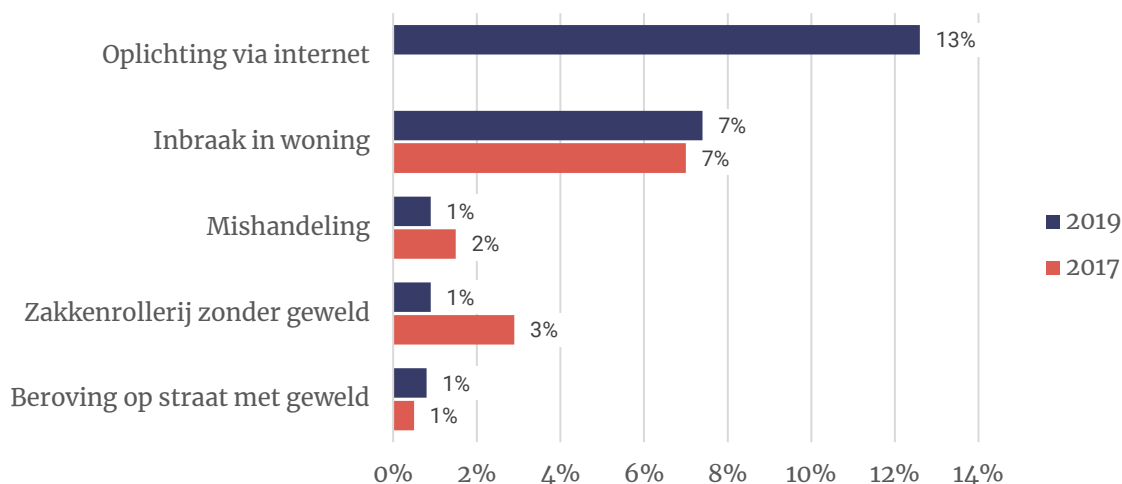
Figuur 4.11 - wordcloud open antwoorden onveilig gevoel in het algemeen

In de bijlage tabellenboek staat een complete uitdraai met de nadere duiding van de algemene onveiligheidsgevoelens van inwoners.

4.4 Verwachte kans op slachtofferschap

In deze paragraaf gaan we in op de vraag hoe groot inwoners denken dat de kans is om in de komende twaalf maanden slachtoffer te worden van een delict of voorval (Figuur 4.12).

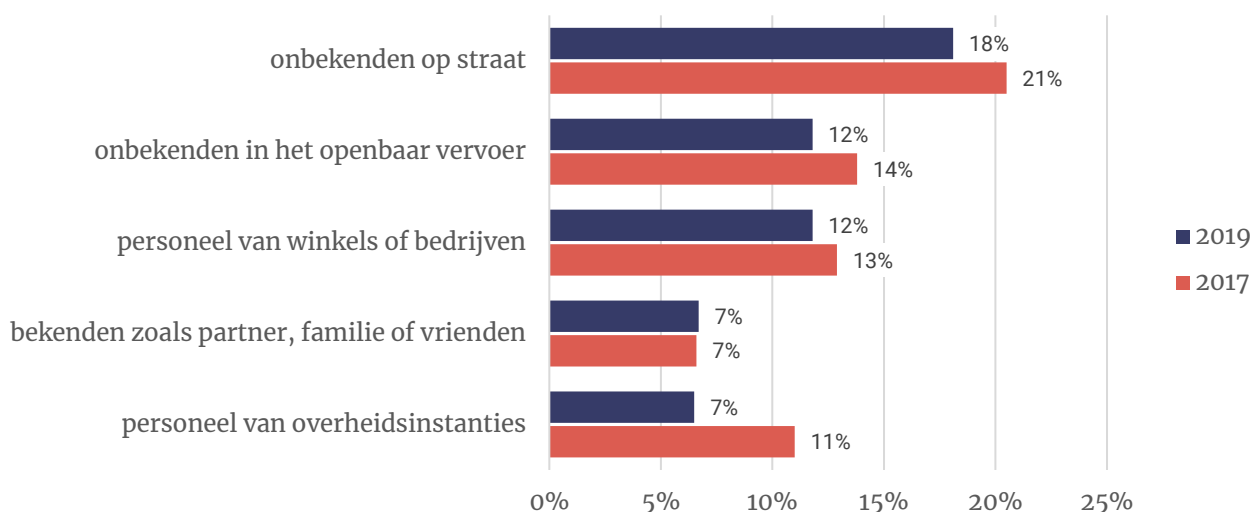
Figuur 4.12 - Kans slachtofferschap ... is (heel) groot

In 2019 is aan inwoners voor het eerst gevraagd hoe groot zij de kans schatten om slachtoffer te worden van oplichting via internet. Dertien procent geeft aan dat de kans hierop (heel) groot is. Dit is vergelijkbaar met de referentiegebieden.

Verder is opvallend dat inwoners een daling zien in de kans op zakkenrollerij zonder geweld ten opzichte van 2017. Ook vergeleken met de referentiegebieden schatten inwoners van Oegstgeest deze kans kleiner in. Wel wordt in Oegstgeest de kans op woninginbraken hoger ingeschat dan in de referentiegebieden. Alleen het landelijk percentage ligt iets hoger dan in Oegstgeest.

4.5 Respectloos gedrag

Met respectloos gedrag wordt gedrag bedoeld waarbij de grenzen van fatsoen worden overschreden. Figuur 4.13 geeft weer hoe vaak burgers in de gemeente Oegstgeest persoonlijk door personen of instanties respectloos worden behandeld.

Figuur 4.13 - Percentage inwoners dat wel eens respectloos wordt behandeld door...

Volgens inwoners komt respectloos gedrag het vaakst voor door onbekenden op straat (18 %). Het minst vaak ervaren inwoners respectloos gedrag door personeel van overheidsinstanties. Dit percentage is tussen 2017 en 2019 afgenomen van 11 procent naar 7 procent. Verdere cijfers zijn vergelijkbaar met de referentiegebieden.

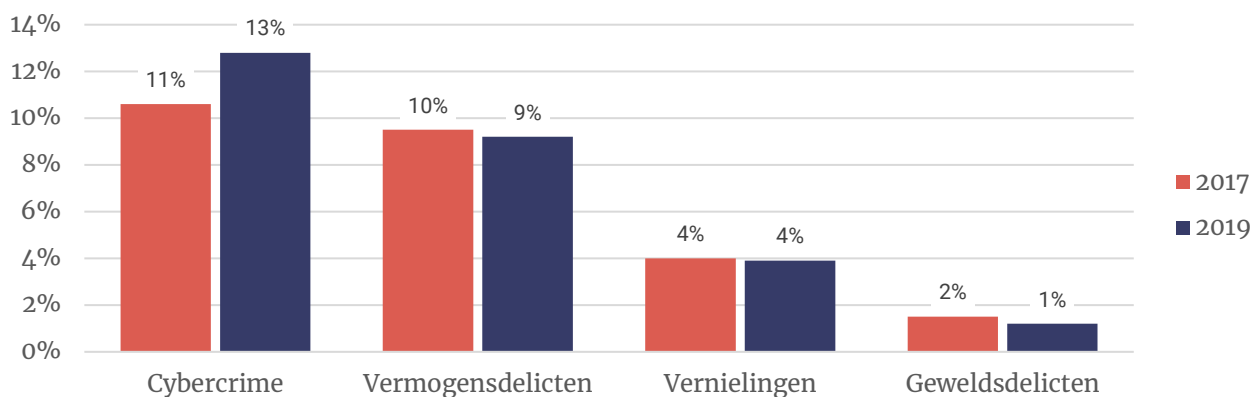

5 Slachtofferschap

Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van veel voorkomende delicten en voorvallen. Dat is afgemeten aan het percentage inwoners van Oegstgeest dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een delict. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van geweldsdelicten (paragraaf 5.2), vermogensdelicten (par. 5.3), vernielingen (par. 5.4) en cybercrime (par. 5.5).

5.1 Slachtofferschap totaal

De diverse vormen van criminaliteit zijn geclusterd tot vier categorieën van slachtofferschap: geweldsdelicten, vermogensdelicten, vernielingen en cybercrime. Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen twaalf maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit. Welke vormen van criminaliteit horen bij welke categorie wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

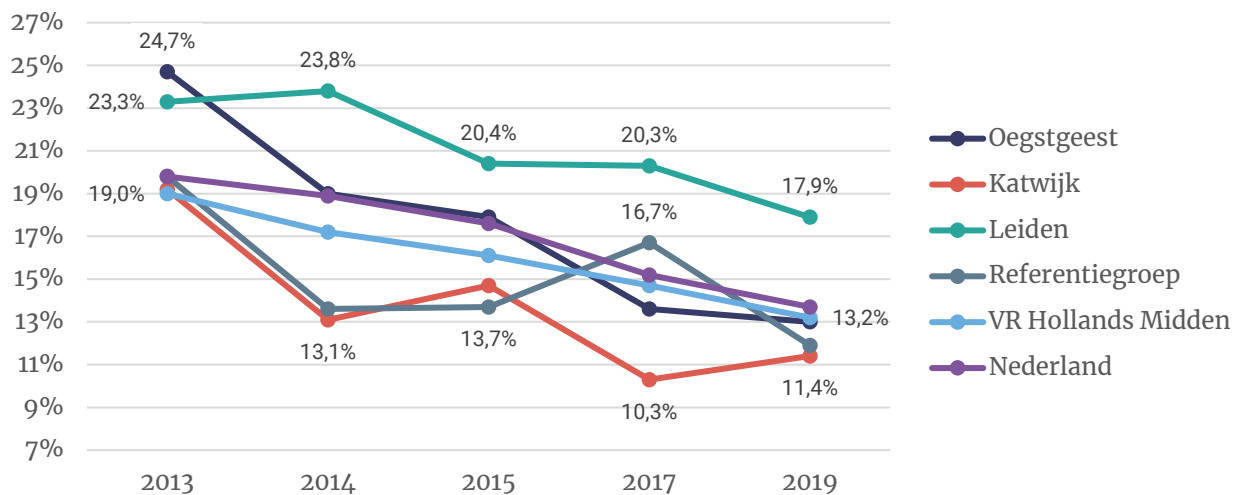

Figuur 5.1 - Slachtofferschap delicten in de afgelopen twaalf maanden

De meest voorkomende vorm van slachtofferschap is cybercrime. In 2019 was 13 procent hier slachtoffer van. De resultaten zijn vergelijkbaar met 2017 en de referentiegebieden.

Geweldsdelicten, vermogensdelicten en vernielingen worden samengevat onder de noemer 'traditionele criminaliteit'. In Figuur 5.2 wordt het totale slachtofferschap van traditionele criminaliteit in Oegstgeest vergeleken met de referentiegebieden.

Het percentage traditionele criminaliteit was in 2019 in Oegstgeest vergelijkbaar met de Veiligheidsregio en het landelijk gemiddelde. Daarnaast is het aanzienlijk lager dan in Leiden. Sinds 2013 is er in Oegstgeest, net als landelijk, een dalende trend te zien.

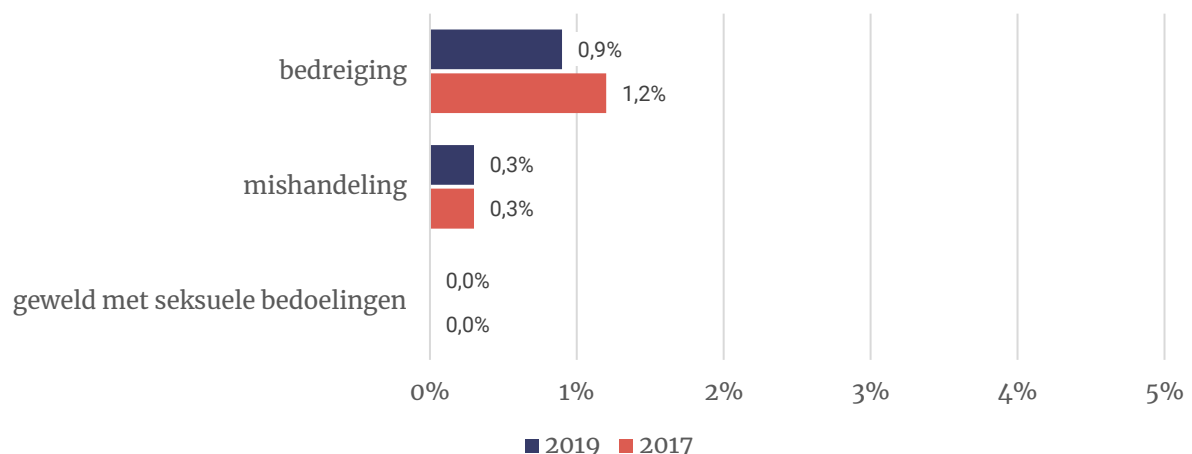

Figuur 5.2 - Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Er waren in Oegstgeest in totaal 20 delicten traditionele criminaliteit per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 26 procent gemeld bij de politie, een daling ten opzichte van 2017 maar dit percentage is gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen. In Katwijk en gemiddeld in Nederland is de meldingsbereidheid hoger dan in Oegstgeest, in Leiden en de referentiegroep lager.

5.2 Slachtofferschap geweldsdelicten

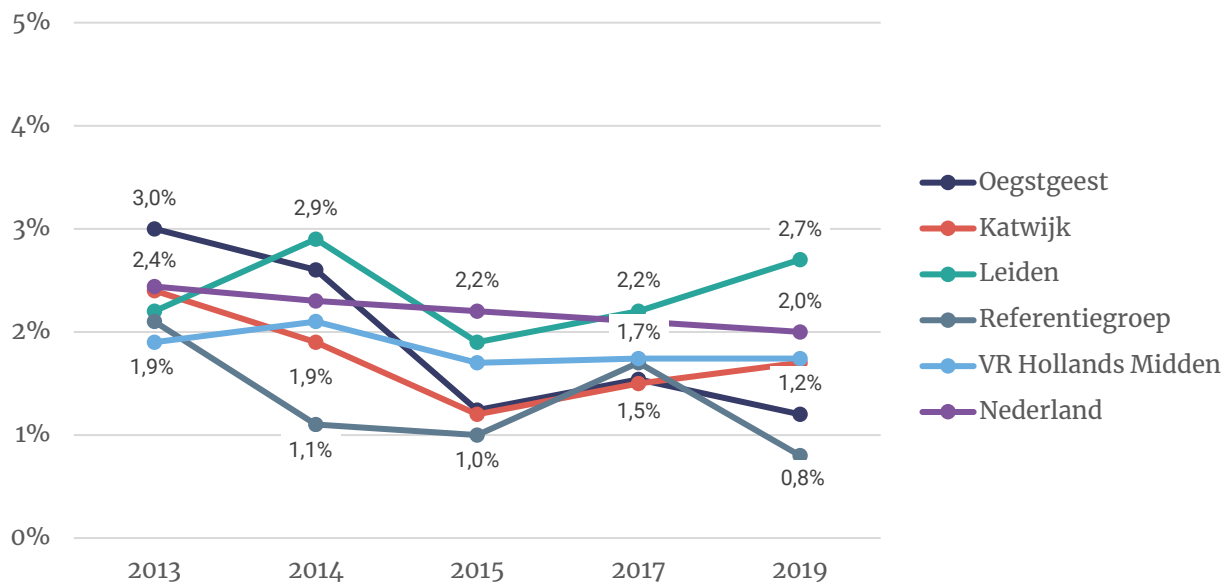
Voor het slachtofferschap van geweldsdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van mishandeling, bedreiging of geweld met seksuele bedoelingen. Dit is weergegeven in Figuur 5.3. In Figuur 5.4 is het totale percentage inwoners van Oegstgeest zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een geweldsdelict.

Figuur 5.3 - Slachtofferschap geweldsdelicten

Net als in 2017 was bedreiging in 2019 het meest voorkomende geweldsdelict in Oegstgeest. Net als landelijk gezien is er een licht dalende trend te zien in de slachtofferschap cijfers van geweld in Oegstgeest (Figuur 5.4). Het verschil ten opzichte van 2017 is echter niet significant.

Figuur 5.4 - Totaal slachtofferschap geweldsdelicten

In totaal waren er in Oegstgeest 2 geweldsdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 17 procent gemeld bij de politie, gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen. Landelijk is de meldingsbereidheid bij geweld met 40 procent aanzienlijk hoger.

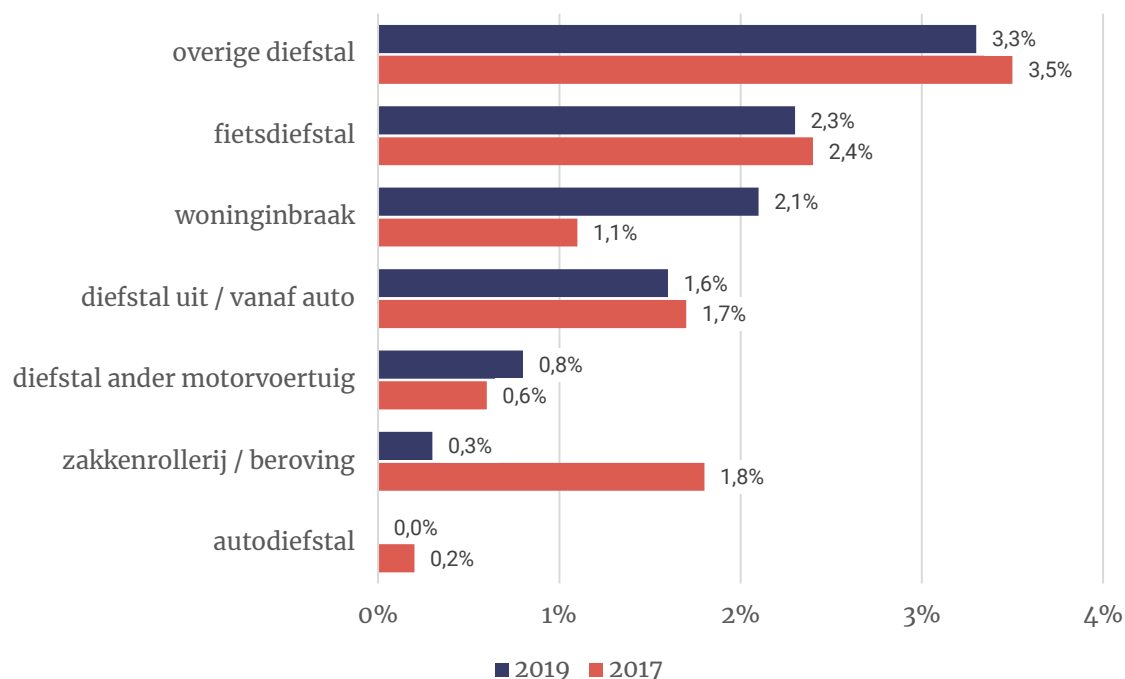

1,2%

is slachtoffer geweest van een geweldsdelict in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek.

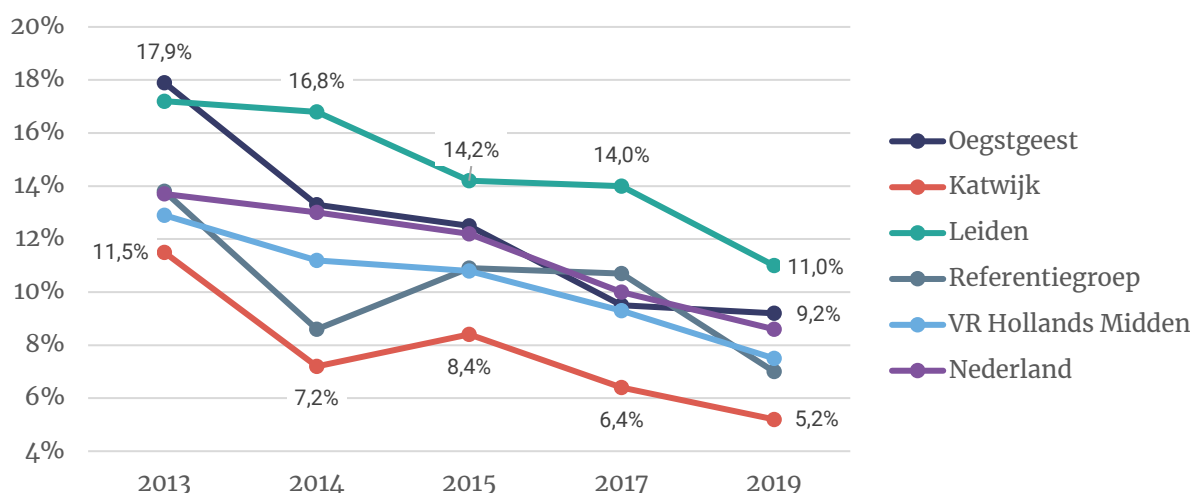
5.3 Slachtofferschap vermogensdelicten

Voor het slachtofferschap van vermogensdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van poging tot woninginbraak, fietsendiefstal, diefstal uit/vanaf auto's, autodiefstal, diefstal ander motorvoertuig, (poging tot) zakkenrollerij/beroving of overige diefstal (Figuur 5.5). Ook is het totale percentage inwoners van Oegstgeest dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een vermogensdelict berekend (Figuur 5.6).

Figuur 5.5 - Slachtofferschap vermogensdelicten

Overige diefstal komt, net als in 2017 het meest voor. In vergelijking met 2017 is het aantal berovingen en zakkenrollerijen gedaald. Overige resultaten zijn vergelijkbaar met 2017. Ten opzichte van Katwijk telt Oegstgeest relatief veel vermogensdelicten. De afgelopen jaren is het percentage vermogensdelicten in Oegstgeest vrijwel exact gelijk geweest aan het landelijke gemiddelde.

Figuur 5.6 - Totaal slachtofferschap vermogensdelicten

In totaal waren er in Oegstgeest 13 vermogensdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 26 procent gemeld bij de politie, gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen. Dit is een daling ten opzichte van de 44 procent die in 2017 gemeld werd. Ook is het aanzienlijk minder dan de 38 procent van de vermogensdelicten dat landelijk gemeld werd in 2019.

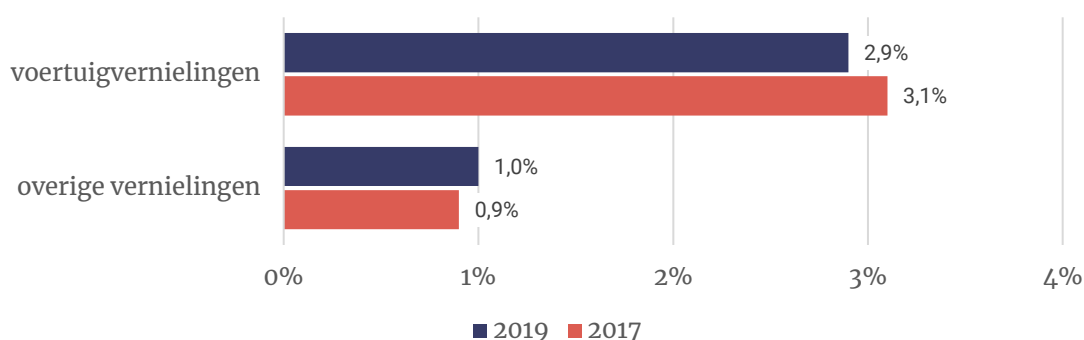

10%

is in de laatste twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek slachtoffer geweest van een vermogensdelict.

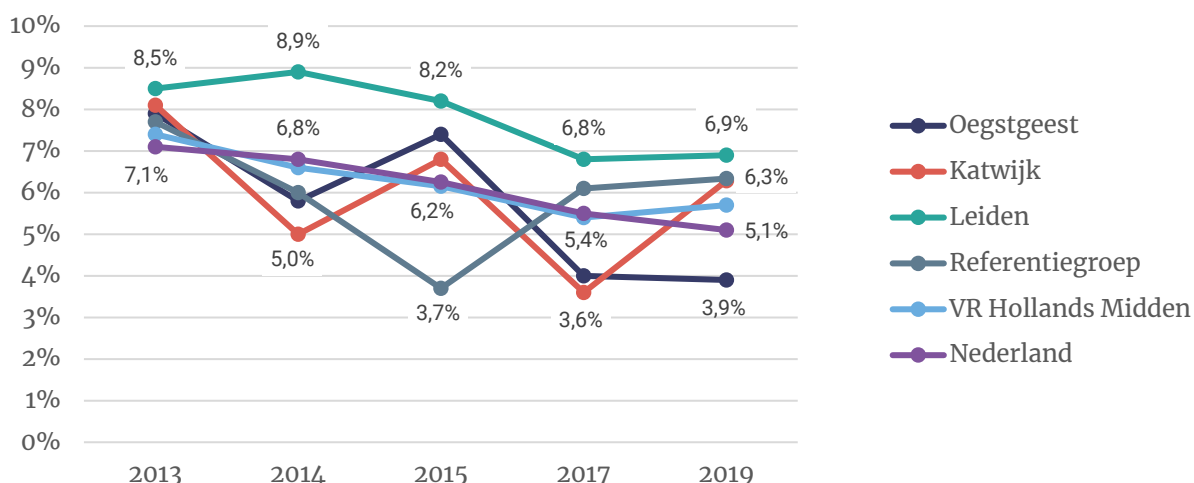
5.4 Slachtofferschap vandalismedelicten

Voor het slachtofferschap van vandalismedelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van vernielingen aan voertuigen, zoals auto en fiets, en overige vernielingen zoals in de tuin of aan de buitenkant van het huis. Dit wordt weergegeven in Figuur 5.7. Figuur 5.8 toont het totale percentage inwoners van Oegstgeest dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van vandalismedelicten.

Figuur 5.7 - Slachtofferschap vandalismedelicten

Vergeleken met 2017 is het aantal vandalismedelicten gelijk gebleven. De gemeente is vergelijkbaar met het gemiddelde van Nederland, maar heeft minder vernielingen dan Leiden. Vanaf 2013 is er in Oegstgeest, net als in de rest van Nederland een licht dalende trend te zien in het aantal vandalismedelicten. Het verloop in Oegstgeest is echter een stuk grilliger met een tijdelijke toename in 2015 en vrijwel geen ontwikkeling tussen 2017 en 2019.

Figuur 5.8 - Totaal slachtofferschap vandalismedelicten

In totaal waren er in Oegstgeest 5 vernielingen per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 29 procent gemeld bij de politie, gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen. Dit is iets hoger dan het landelijk gemiddelde (18%).

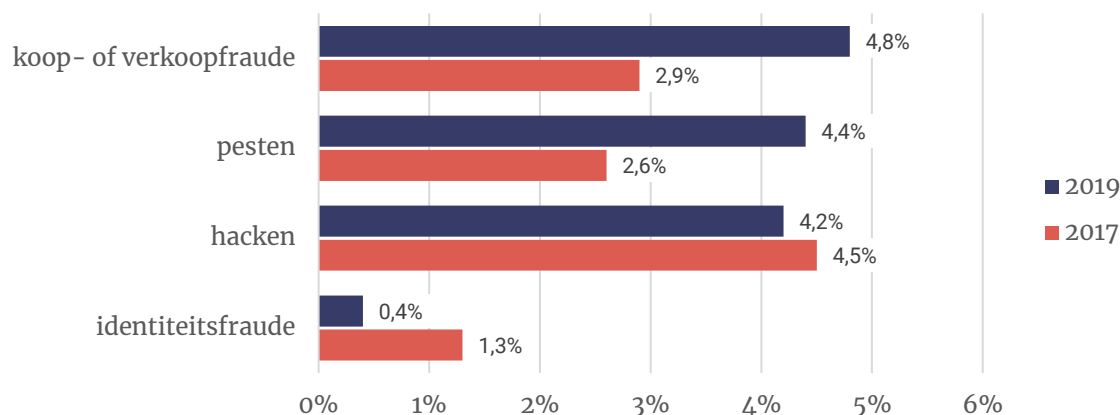

29%

van de vandalismedelicten in Oegstgeest werd gemeld bij de politie, dat is meer dan het landelijk gemiddelde (18%).

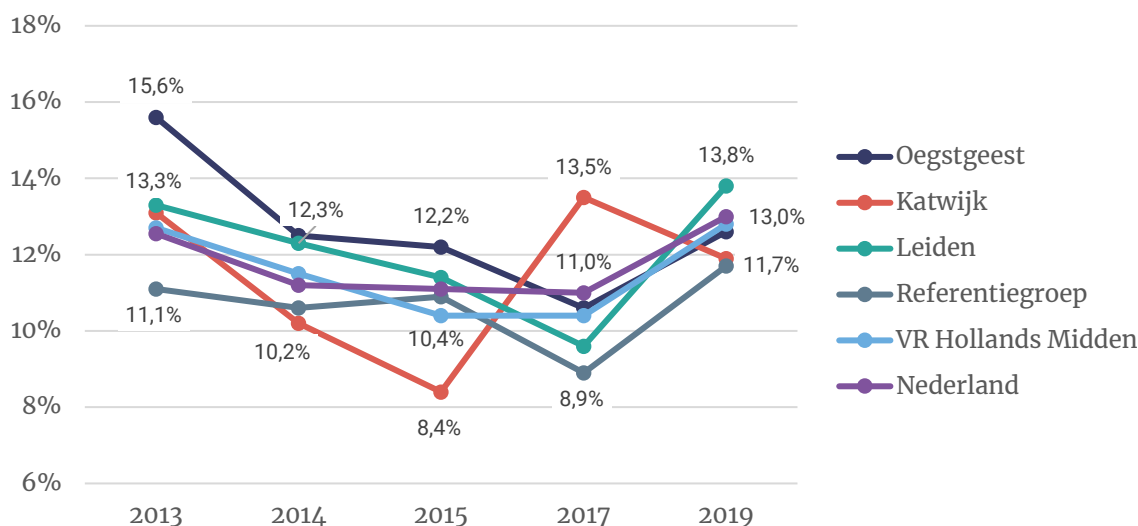
5.5 Slachtofferschap cybercrime

Voor het slachtofferschap van cybercrime is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van identiteitsfraude, koop- of verkoopfraude, hacken of pesten (Figuur 5.9). Ook is het totale percentage inwoners van Oegstgeest dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van cybercrime berekend (Figuur 5.10).

Figuur 5.9 - Slachtofferschap cybercrime

In 2019 is de meest voorkomende vorm van cybercrime koop- of verkoopfraude, gevolgd door pesten. Dit in tegenstelling tot 2017, toen hacken het meest voorkwam. Vergelijken met de referentiegebieden is er geen verschil in het totale slachtofferschap van cybercrime.

Figuur 5.10 - Totaal slachtofferschap cybercrime

In totaal waren er in Oegstgeest 20 voorvallen van cybercrime per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 10 procent gemeld bij de politie, gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen. Dit is een daling ten opzichte van 2017, toen 15 procent gemeld werd. Ook is het minder dan de landelijke meldingsbereidheid van 13 procent.

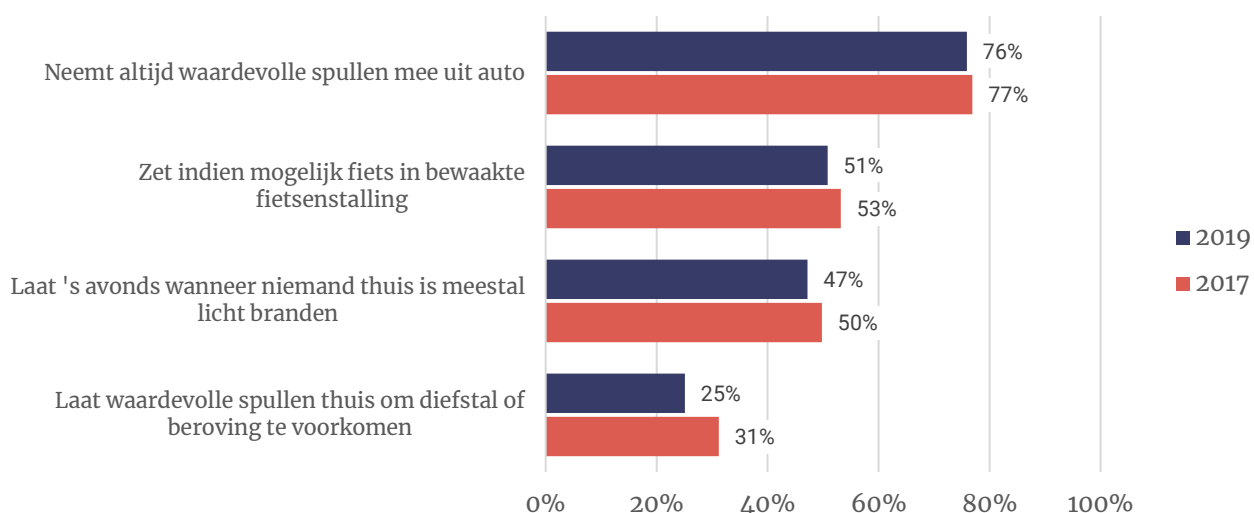
6 Preventie

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de maatregelen die burgers treffen ter preventie van criminaliteit, voornamelijk in de woonomgeving. Burgers hebben immers ook een eigen verantwoordelijkheid om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van criminaliteit. Als het gaat om specifieke maatregelen is criminaliteitspreventie onder te verdelen in sociopreventie (gedragmatige maatregelen, paragraaf 6.1) en technopreventie (technische maatregelen, par. 6.2). Het hoofdstuk sluit af met paragraaf 6.3 over buurtpreventie. Dit onderwerp is nieuw in de Veiligheidsmonitor.

6.1 Sociaalpreventieve maatregelen

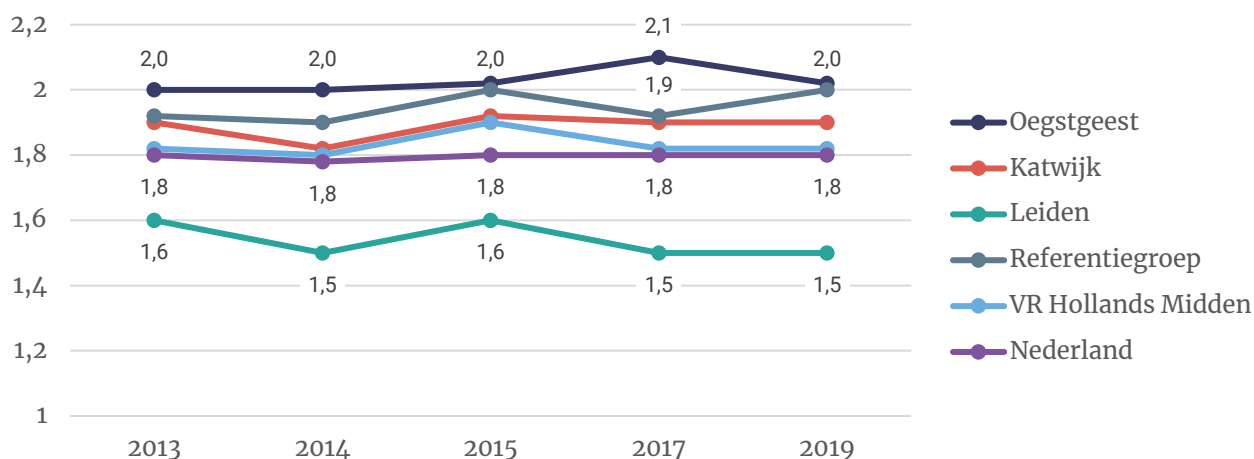
Aan de inwoners is een lijst met vier voorzorgsmaatregelen voorgelegd die betrekking hebben op preventie. Hierbij is gevraagd of zij wilden aangeven welke maatregelen zij hebben genomen (Figuur 6.1). Daarnaast is op basis van het gebruik van deze vier maatregelen een somscore voor sociopreventie berekend (Figuur 6.2).

De somscore geeft een totaalbeeld van het gebruik van de vier beschreven maatregelen. Daarmee verschilt de score van de eerder toegepaste schaalscores. Voor de somscore geldt: hoe hoger de somscore, des te hoger het gebruik van sociopreventieve maatregelen. De minimale waarde van de somscore is 0. De maximale waarde is 4.

Figuur 6.1 - Sociaal-preventieve maatregelen (percentage vaak)

Net als in 2017 nemen de meeste inwoners van Oegstgeest als sociopreventieve maatregel hun waardevolle spullen mee uit de auto. Minder mensen laten waardevolle spullen thuis om diefstal of beroving te voorkomen dan in 2017. De somscore voor sociopreventieve maatregelen van Oegstgeest is gelijk aan die van de referentiegroep. Wel nemen inwoners van Oegstgeest gemiddeld meer maatregelen dan inwoners van Leiden.

Figuur 6.2 - Sociopreventie (somscore 0-4)

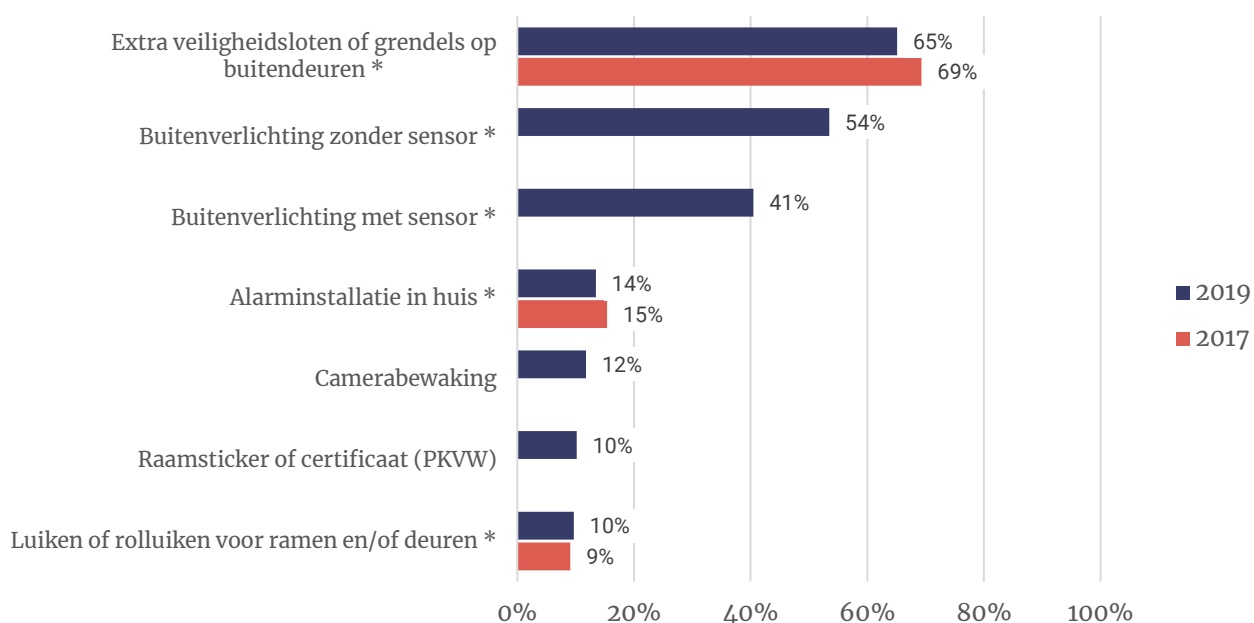

25%

van de inwoners laat waardevolle spullen thuis om beroving of diefstal te voorkomen. Dat is een daling ten opzichte van 2017.

6.2 Preventieve voorzieningen in en om het huis

Vervolgens is aan de inwoners een lijst met zeven voorzieningen voorgelegd die betrekking hebben op preventie in en om het huis. Hierbij is gevraagd welke voorzieningen aanwezig zijn om hun woning en bezittingen te beschermen (Figuur 6.3). Daarnaast is op basis van de aanwezigheid van vijf van de zeven voorzieningen² een somscore voor technopreventie berekend (Figuur 6.4). Hierbij worden buitenverlichting met en zonder sensor als één voorziening beschouwd.

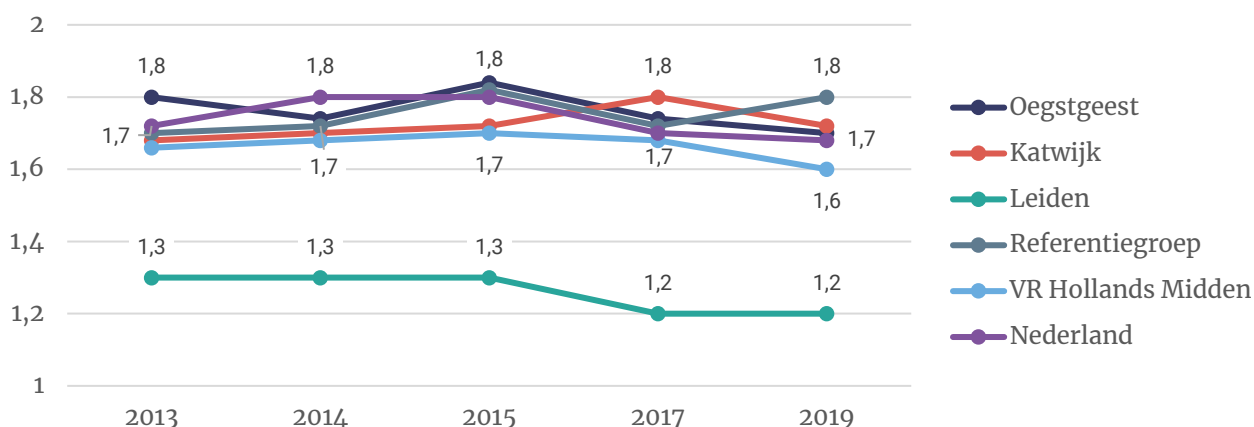
Figuur 6.3 - Preventieve voorzieningen (percentage aanwezig)

* in somscore technopreventie

² Camerabewaking en raamsticker of certificaat (PKVW) tellen niet mee in de somscore van technopreventie.

In 2019 zijn vier nieuwe stellingen met betrekking tot preventieve voorzieningen voorgelegd aan de inwoners van Oegstgeest. Buitenlicht met en zonder sensor wordt hiervan het meeste ingezet. Ruim twee derde van de inwoners zet extra veiligheidssloten of grendels op buitendeuren. Inwoners van Oegstgeest volgen het landelijk gemiddelde in het inzetten van preventieve voorzieningen en maken meer gebruik van deze voorzieningen dan inwoners van de gemeente Leiden.

Figuur 6.4 - Technopreventie (somscore 0-4)

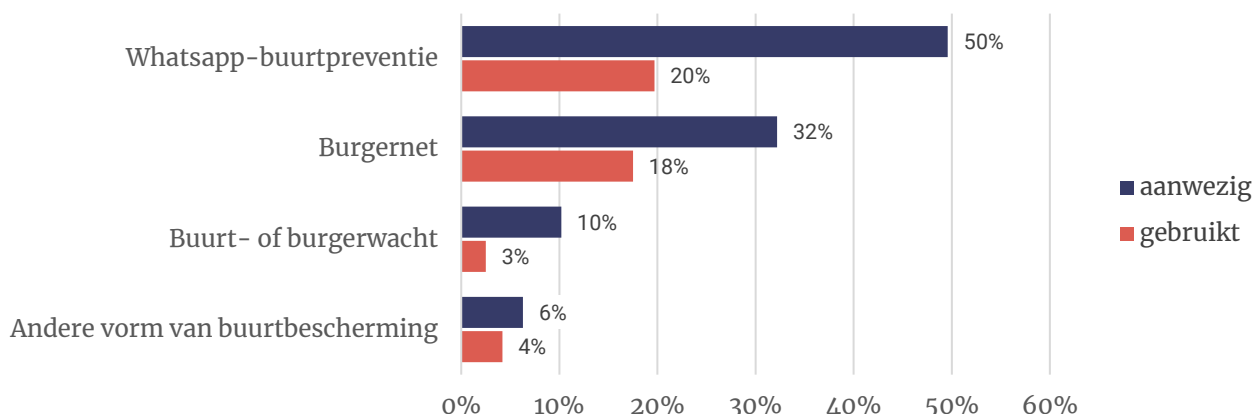

65%

van de inwoners van Oegstgeest heeft extra veiligheidssloten of grendels op buitendeuren.

6.3 Buurtpreventie

Nieuw in de Veiligheidsmonitor is een vragenblok over de aanwezigheid en het gebruik van verschillende vormen van buurtpreventie, zoals een buurt- of burgerwacht, WhatsApp-buurtpreventie, Burgernet of een andere vorm van buurtbescherming (Figuur 6.5).

Figuur 6.5 - Buurtpreventie

De helft van de inwoners geeft aan dat er WhatsApp-buurtpreventie aanwezig is. Een op de vijf gebruikt dit ook daadwerkelijk. Dit is vergelijkbaar met Katwijk, maar duidelijk meer dan in Leiden, waar 21 procent beschikking heeft over WhatsApp-buurtpreventie en waar 6 procent dit gebruikt.

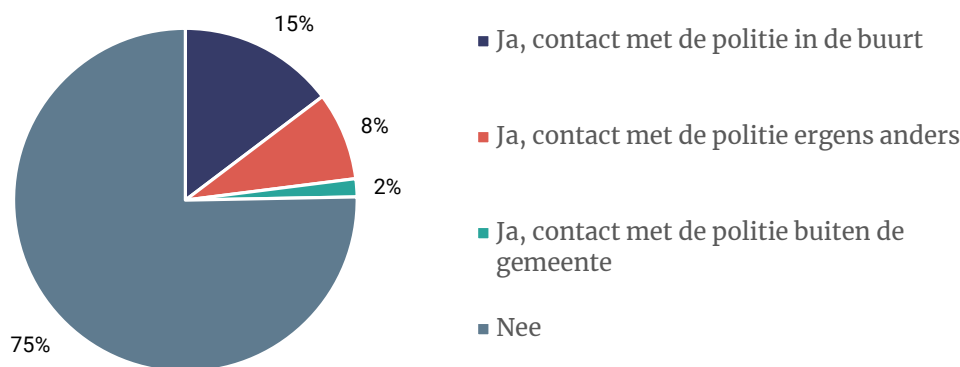

7 Burgers en politie

In dit hoofdstuk staat de tevredenheid over het functioneren van de politie centraal. Allereerst wordt de tevredenheid over contacten tussen burgers en de politie beschreven (paragraaf 7.1). Daarna beschrijft dit hoofdstuk het functioneren van de politie in de buurt (par. 7.2) en het functioneren van de politie in het algemeen (par. 7.3).

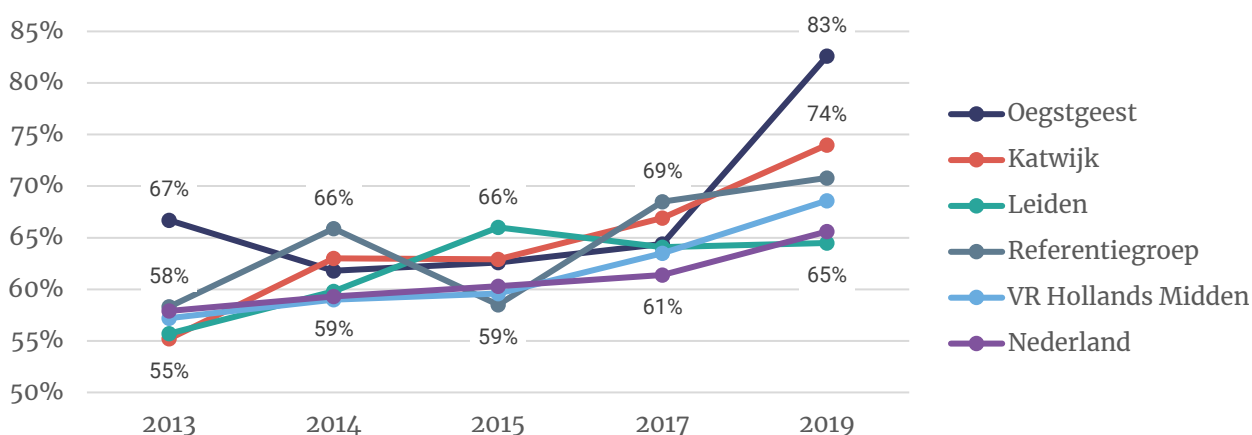
7.1 Contacten burgers met politie

Deze paragraaf beschrijft de contacten van de inwoners van Oegstgeest met de politie. Achtereenvolgens gaan we in op het percentage dat contact heeft gehad, de reden(en) hiervoor en de tevredenheid over dit contact. Figuur 7.1 laat het percentage inwoners zien dat contact heeft gehad met de politie in de afgelopen twaalf maanden. In Figuur 7.2 wordt de tevredenheid over het contact met de politie in de gemeente vergeleken met de referentiegebieden.

Figuur 7.1 - Contact met de politie (nieuwe definitie)

Een kwart van de inwoners van Oegstgeest geeft aan in de afgelopen twaalf maanden contact te hebben gehad met de politie binnen de buurt, of ergens anders binnen of buiten de gemeente. Van de inwoners die contact hebben gehad met de politie is 83 procent hier (zeer) tevreden over. Dit is aanzienlijk meer dan in de referentiegebieden en ten opzichte van 2017.

Figuur 7.2 – tevredenheid contact met de politie in de gemeente (van bewoners die contact met de politie hadden in de afgelopen 12 maanden)

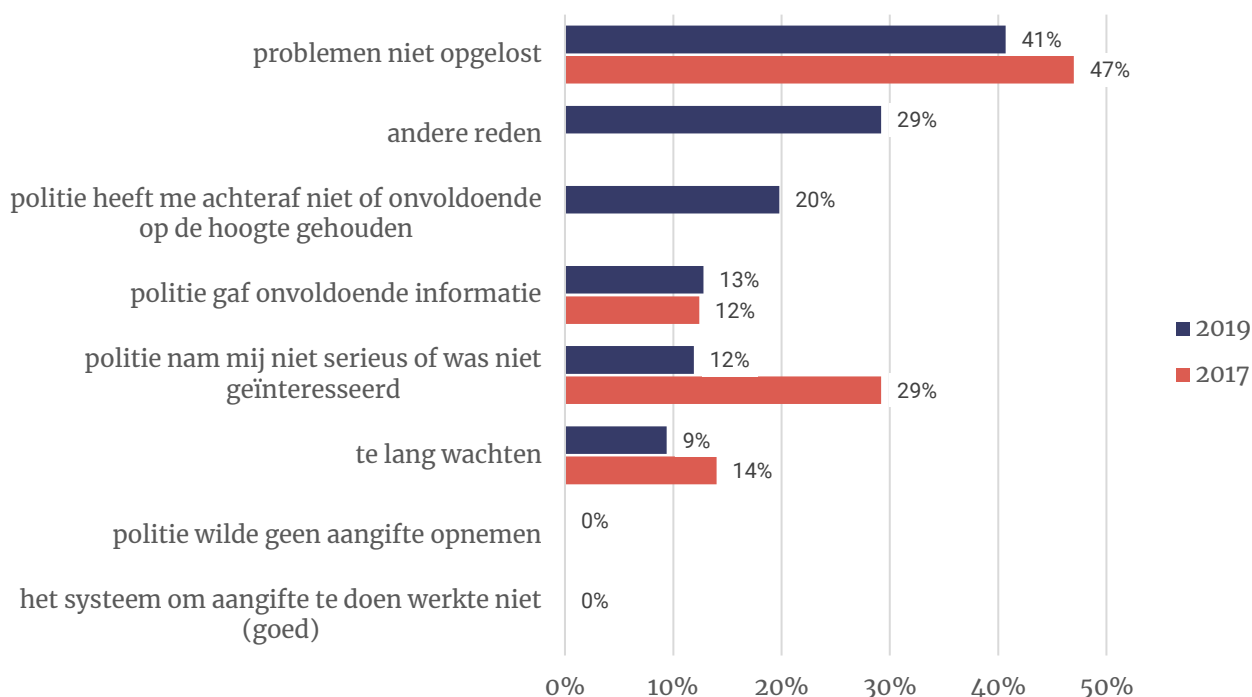
Tabel 7.1 gaat verder in op het contact dat inwoners hebben gehad met de politie. Waarom hebben zij contact gehad, op wiens initiatief en op welke manier(en)? De meest voorkomende reden om contact te hebben met de politie is het doen van aangifte of een melding. Burgers nemen dan ook aanzienlijk vaker het initiatief in het contact, wat vooral persoonlijk of telefonisch verloopt.

Tabel 7.1 - Reden contact, initiatief, wijze van contact (percentage van inwoners met contact)

REDEN CONTACT	%	INITIATIEF CONTACT	%	WIJZE CONTACT	%
bekeuring/waarschuwing	13	politie	16	persoonlijk	54
aangifte/melding	40	burger	84	telefonisch	39
andere contacten	47			via Burgernet	0
				via sociale media op internet, bijv. twitter	0
				anders via internet, bijv. via de website van de politie	6
				anders niet via internet, bijv. schriftelijk	0

Tevredenheid

De meeste inwoners – die contact gehad hebben met de politie – zijn tevreden over dit contact. Inwoners die over bepaalde punten minder tevreden waren konden de reden(en) hiervan aangeven (Figuur 7.3).

Figuur 7.3 - Reden(en) minder tevreden contact met de politie

Net als in 2017 was het niet oplossen van problemen de belangrijkste reden om niet tevreden te zijn over het contact met de politie. Dit is hetzelfde in de referentiegebieden, met Katwijk als uitzondering. Daar worden andere redenen het meest genoemd.

Verder zijn er in 2019 vier nieuwe antwoordopties voorgelegd aan de inwoners, waarvan inwoners twee van de opties niet genoemd hebben: dat het systeem niet werkte en dat de politie het opnemen van een aangifte heeft geweigerd. Wel hadden de inwoners in 29 procent van de gevallen een andere reden om ontevreden te zijn over het contact. Opvallend is dat het percentage inwoners dat vond dat de politie hem of haar niet serieus nam substantieel is afgenomen tussen 2017 en 2019, maar dit kan ook komen door de introductie van nieuwe antwoordopties.

83%

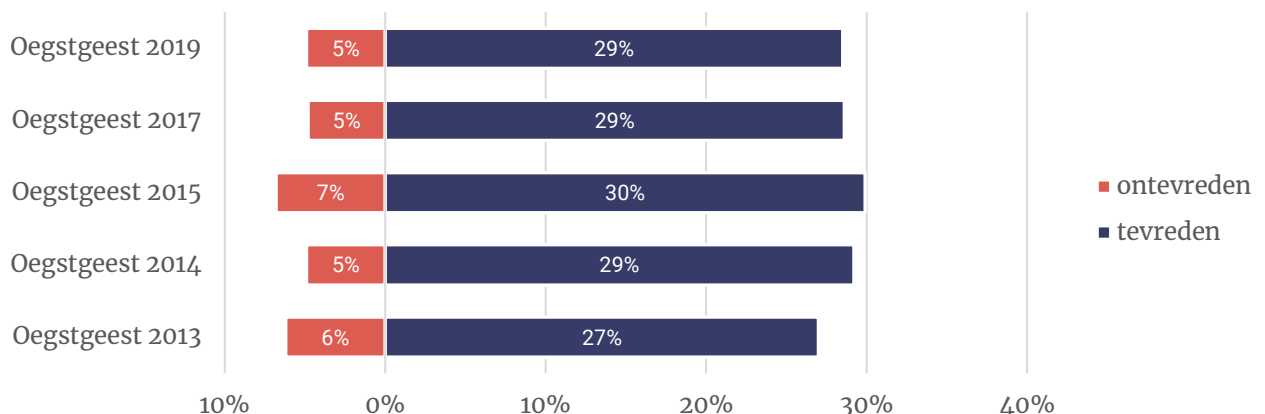
van de bewoners is tevreden over het contact met de politie.

7.2 Functioneren politie in de buurt

Allereerst is inwoners gevraagd een oordeel te geven over het functioneren van de politie in de buurt. Vervolgens is aan de inwoners een aantal stellingen voorgelegd op basis waarvan twee indicatoren voor het functioneren van de politie in de buurt zijn gemaakt: beschikbaarheid en functioneren.

Tevredenheid

Aan de inwoners van Oegstgeest is gevraagd een oordeel te geven over het functioneren van de politie in de woonbuurt. Figuur 7.4 geeft dit weer.

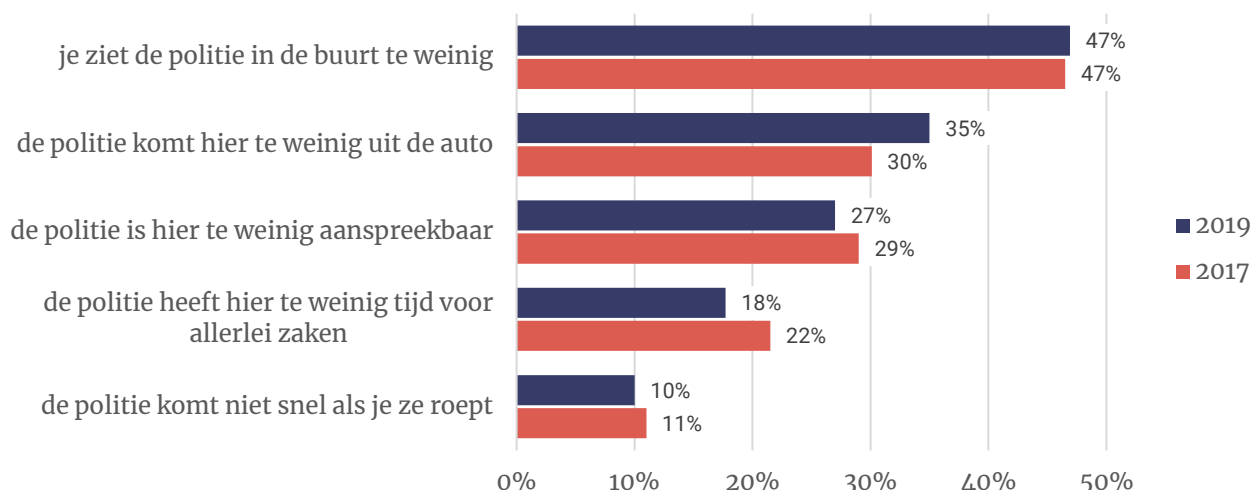
Figuur 7.4 - Tevredenheid over functioneren politie in de woonbuurt

De tevredenheid over het functioneren van de politie in de eigen woonbuurt is in 2019 gelijk gebleven aan de tevredenheid in 2017. Bijna drie op de tien inwoners vinden dat de politie goed functioneert. Vergeleken met de referentiegebieden zijn alleen inwoners in Katwijk iets tevredener dan die in Oegstgeest.

Beschikbaarheid van de politie

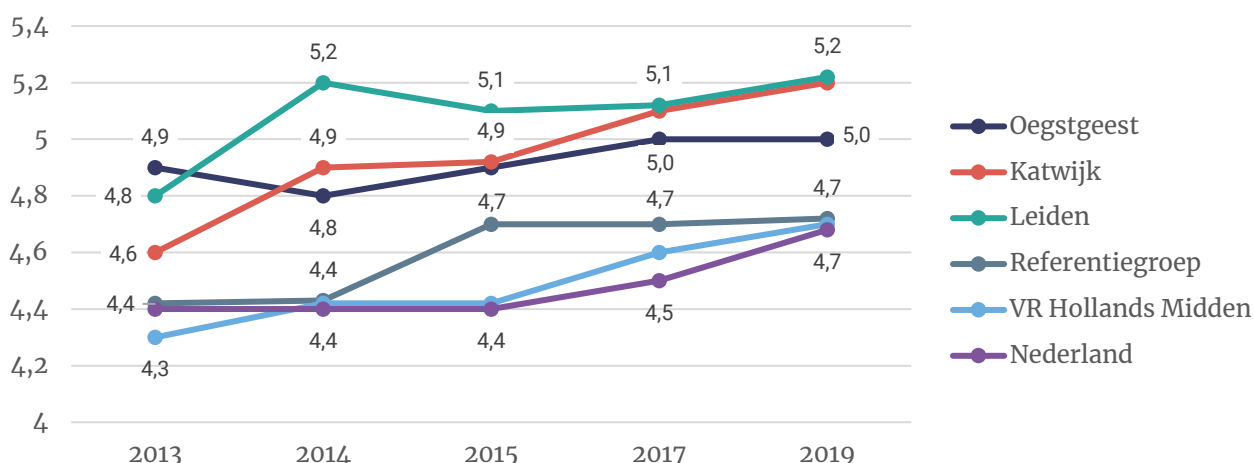
Inwoners is ook gevraagd te reageren op een aantal stellingen over beschikbaarheid van de politie in de buurt om specifiek inzicht te krijgen welke aspecten van het functioneren meer en minder worden gewaardeerd (Figuur 7.5). Op basis van de vijf stellingen is een indicator samengesteld voor de beschikbaarheid van de politie (Figuur 7.6).

Figuur 7.5 - Stellingen beschikbaarheid politie in de buurt (percentage (helemaal) eens)

Bijna de helft van de inwoners van Oegstgeest vindt dat de politie te weinig zichtbaar is in de buurt. Dit is gelijk aan 2017. Vergeleken met het landelijk gemiddelde, de veiligheidsregio en de referentiegroep is de beschikbaarheid in Oegstgeest beter. Inwoners van Leiden en Katwijk waarden de beschikbaarheid van de politie iets hoger.

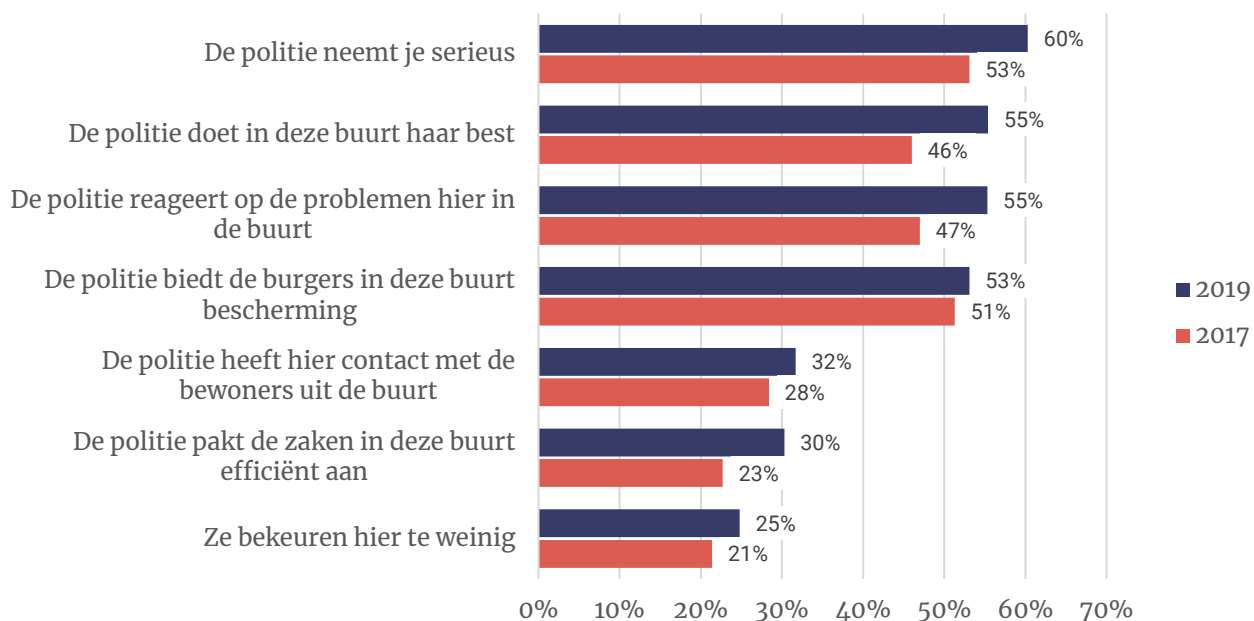

Figuur 7.6 - Beschikbaarheid politie in de buurt (schaalscore 0-10)

Functioneren van de politie

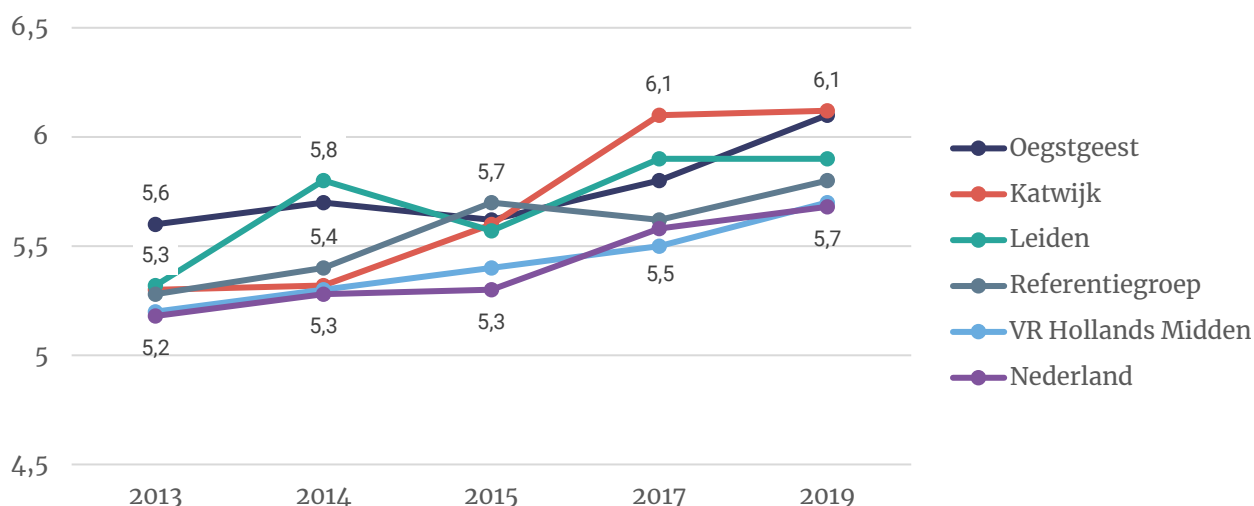
Vervolgens is aan de inwoners een aantal stellingen voorgelegd over het functioneren van de politie in de buurt. Figuur 7.7 geeft het percentage inwoners weer dat het (helemaal) eens is met de stellingen. Op basis van vijf van deze stellingen³ is een indicator samengesteld voor het functioneren van de politie. Deze is weergegeven in Figuur 7.8.

³ De stellingen 'ze bekeuren hier te weinig' en 'de politie neemt je serieus' zijn geen onderdeel van de schaalscore.

Figuur 7.7 - Stellingen functioneren politie in de buurt (percentage (helemaal) eens)

Er is een stijging te zien in het aantal inwoners dat vindt dat de politie haar best doet. Waar in 2017 nog 46 procent het hiermee eens was, geldt dit in 2019 voor 55 procent. Het functioneren van de politie in de woonbuurt wordt gewaardeerd met een schaalscore van 6,1. Dit is gelijk aan de schaalscore van Katwijk en iets hoger dan het landelijk gemiddelde en de score in de veiligheidsregio. Over de laatste jaren is er een stijgende trend zichtbaar in de waardering voor het functioneren van de politie in de buurt.

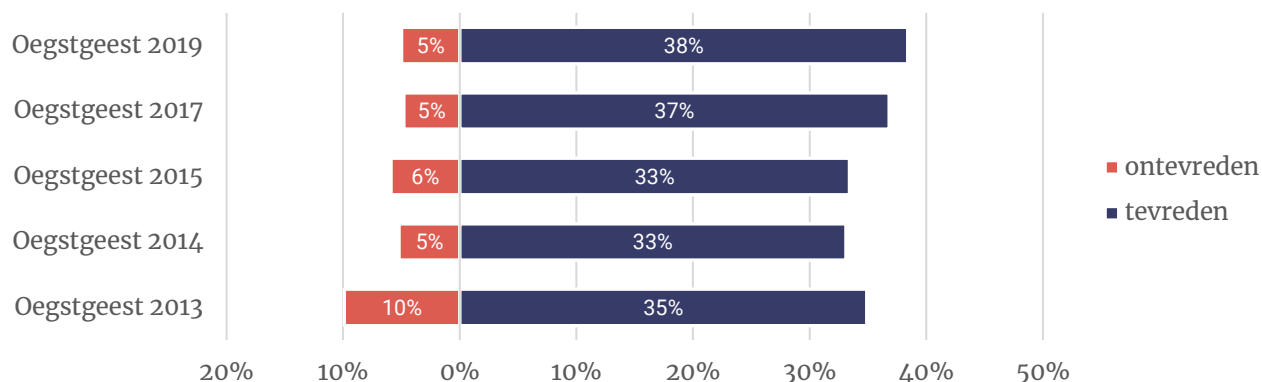

Figuur 7.8 - Functioneren politie in de buurt (schaalscore 0-10)

7.3 Functioneren politie in het algemeen

In deze laatste paragraaf van dit hoofdstuk staat het functioneren van de politie in het algemeen centraal. Inwoners van Oegstgeest is gevraagd om een oordeel te geven over het functioneren van de politie in het algemeen (Figuur 7.9).

Figuur 7.9 - Tevredenheid over het functioneren van de politie in het algemeen

Inwoners van Oegstgeest zijn net zo tevreden over het functioneren van de politie in het algemeen als in 2017. De beoordeling is wel positiever dan in 2014 en 2015. Inwoners van Oegstgeest zijn net zo tevreden als inwoners van de referentiegroep en de veiligheidsregio. Ze zijn daarnaast meer tevreden dan landelijk gezien, maar minder dan inwoners van Leiden en Katwijk.

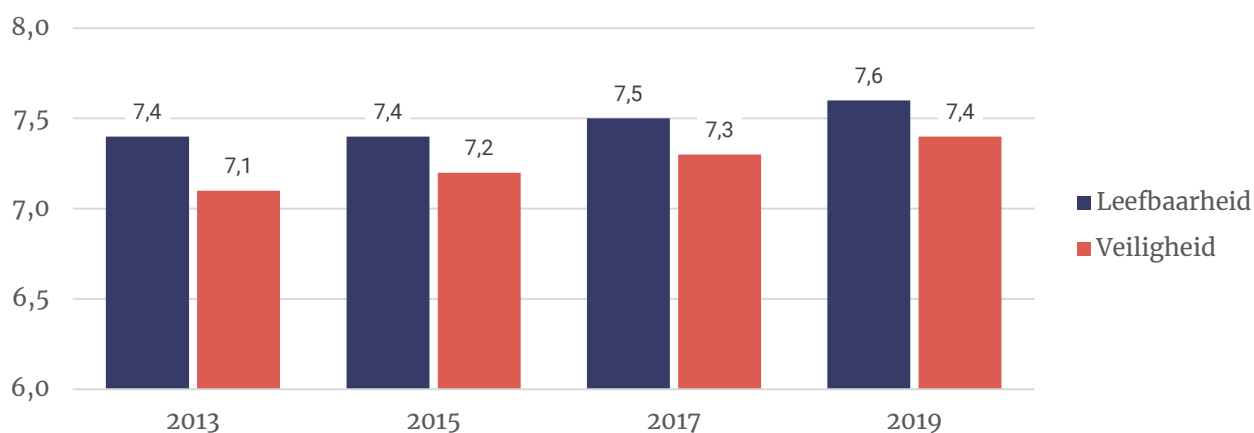
8 Bijlage hoofdstuk

8.1 Landelijke trends in de veiligheidsmonitor

In het eerste hoofdstuk van deze bijlage worden de belangrijkste landelijke trends uit de Veiligheidsmonitor samengevat. Deze trends staan uitgebreid beschreven in de landelijke rapportage van het CBS (2019). De samenvatting in dit rapport is bedoeld voor het gemak van de lezer en om de resultaten uit het rapport in een breder perspectief te plaatsen.

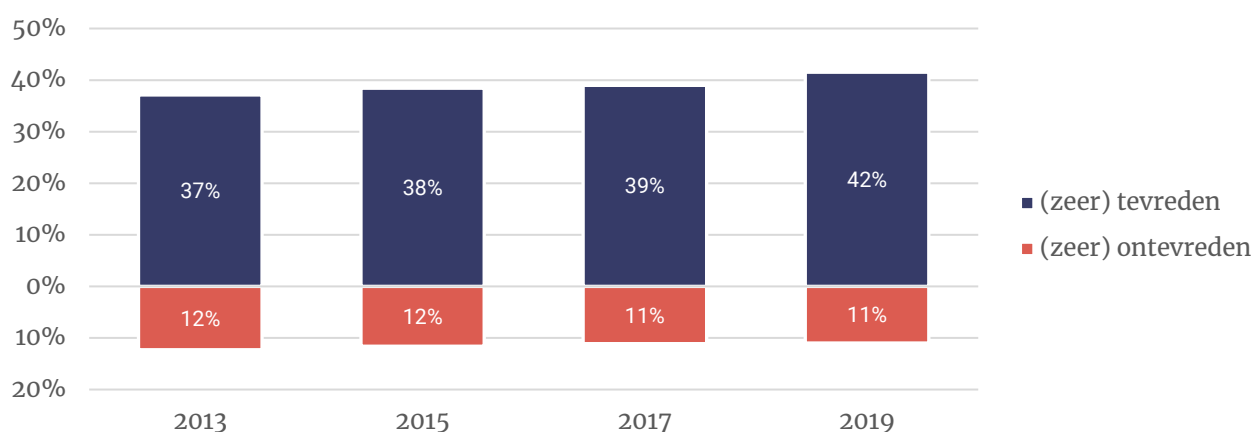
Beoordeling leefbaarheid en veiligheid

De rapportcijfers over leefbaarheid en veiligheid in de buurt laten in de afgelopen jaren een stijgende trend zien. Gemiddeld zijn inwoners van Nederland steeds positiever over hoe prettig en veilig wonen het is in de buurt.

Figuur 8.1 - Rapportcijfers leefbaarheid en veiligheid woonbuurt, trend 2013-2019

De trend in de waardering voor het totale functioneren van de gemeente betreffende de aanpak van leefbaarheid en veiligheid laat een stijgende lijn zien in het aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over de gemeente. Tegelijk blijft het aandeel ontevreden inwoners stabiel. Er zijn minder burgers die een neutraal of ontwijkend antwoord geven op deze vraag.

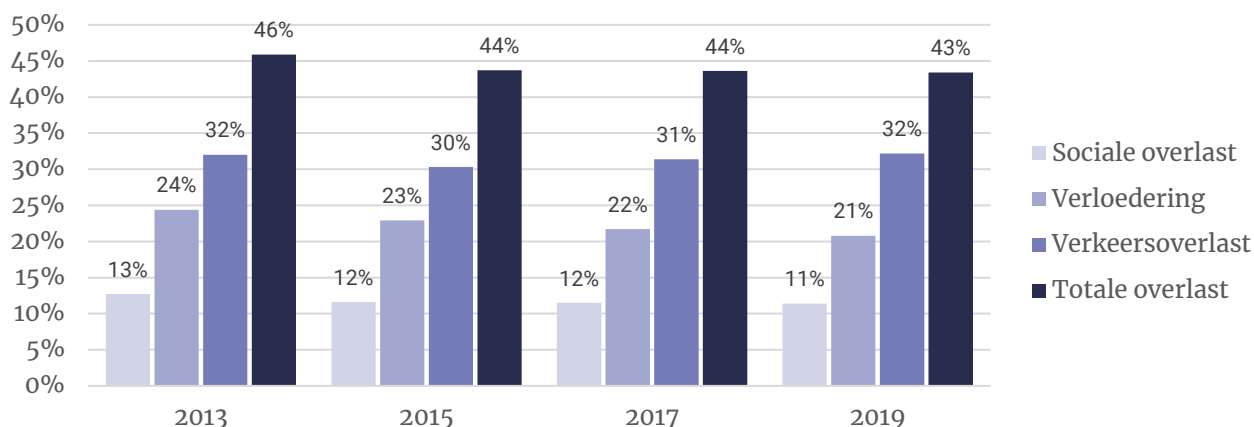

Figuur 8.2 – Oordeel functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid

Overlast

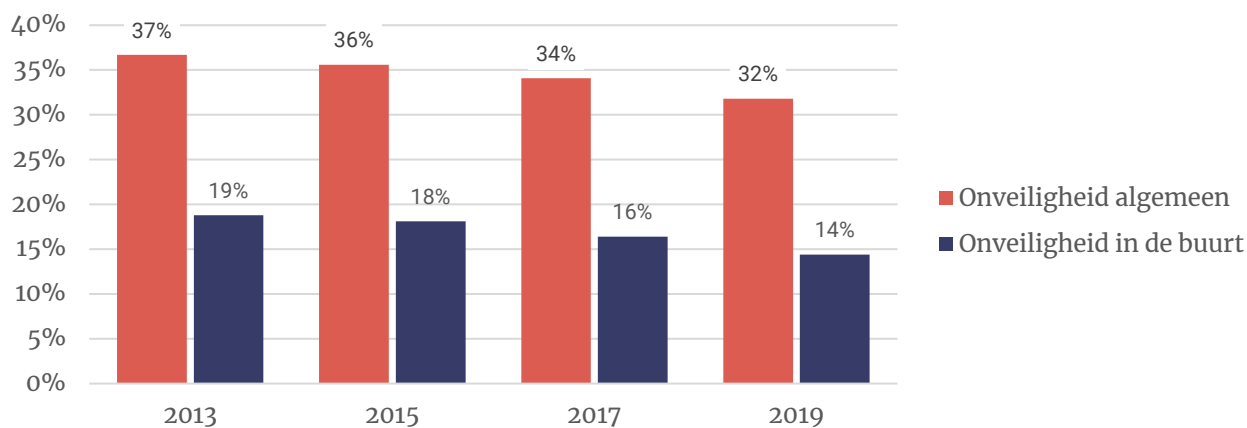
Gemiddeld ervaart 43 procent van de burgers zelf veel overlast van één of meer vormen van overlast die in de buurt voor kunnen komen. Dit is vergelijkbaar met 2017, maar minder dan in 2013 toen dit aandeel nog 46 procent was. De afname zit in overlast van fysieke verloedering en sociale overlast. De ervaren verkeersoverlast is sinds 2015 aan het stijgen. De ervaren overlast van verkeer is in 2019 gelijk aan de situatie in 2013.

Figuur 8.3 - Ervaren overlast in de buurt

Veiligheidsbeleving

In 2019 voelt 14 procent van de burgers zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dat is lager dan in 2017 (16%) en 2013 (19%). Naast de veiligheidsbeleving in de buurt is in de Veiligheidsmonitor ook naar de veiligheidsbeleving in algemene zin gevraagd. In 2019 voelt 32 procent van de mensen zich wel eens onveilig. Dit is lager dan in 2017 (34%) en 2013 (37%). Het percentage inwoners dat zich vaak onveilig voelt – zowel in algemene zin als in de buurt – is ruim 1 procent.

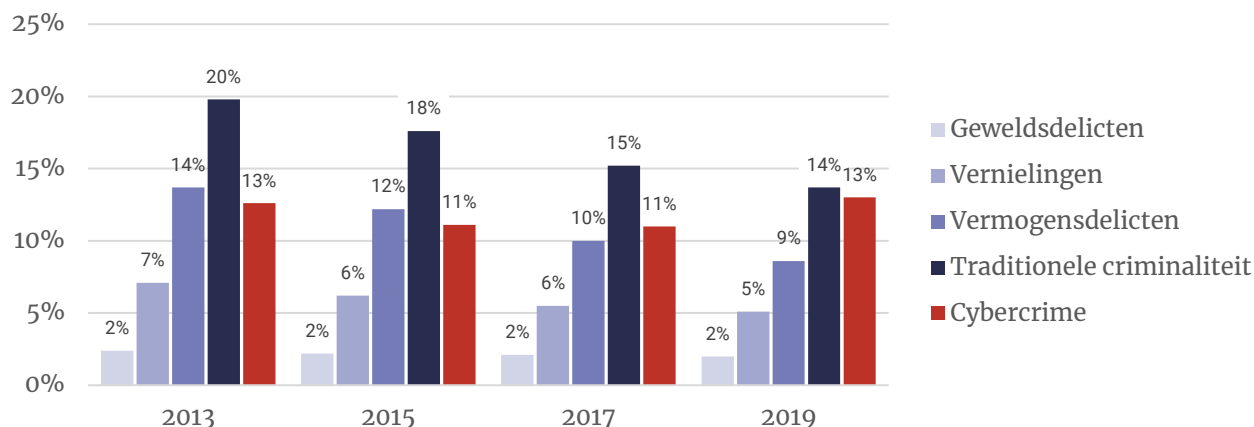
Figuur 8.4 - Onveiligheidsgevoel

Slachtofferschap criminaliteit

Er is een dalende trend te zien in vermogensdelicten en vandalismedelicten. Slachtofferschap van cybercriminaliteit, dat sinds 2012 wordt bijgehouden, zit in 2019 weer op het zelfde niveau als in 2013. Het percentage slachtoffers van geweldsdelicten is over de hele periode gelijk. Er is hiermee sprake van een relatieve toename.

De aangiftebereidheid van traditionele criminaliteit vertoont al jaren een dalende trend. Slachtoffers melden delicten minder vaak bij de politie en doen minder vaak aangifte. In 2013 meldde nog 38 procent van de slachtoffers zich bij de politie, in 2019 is dit gedaald tot 32 procent.

Figuur 8.5 - Persoonlijk slachtofferschap delicten

Burgers en politie

In de afgelopen jaren is de tevredenheid over het contact met de politie en over het totale functioneren van de politie in de buurt gestegen. Burgers zijn ook positiever over de beschikbaarheid van de politie in de buurt. De belangrijkste reden voor burgers om soms ontevreden te zijn over contact met de politie is als problemen niet zijn opgelost.

Preventie

Het gemiddelde aantal sociaal-preventieve gedragsmaatregelen en technische preventiemaatregelen dat mensen treffen, is nauwelijks aan verandering onderhevig. Er is wel een verschuiving in het type gedragsmaatregelen dat men treft. Mensen laten vaker 's avonds licht branden en zetten hun fiets vaker in een bewaakte stalling, terwijl men minder vaak waardevolle spullen uit de auto meeneemt of thuis laat om diefstal/beroving te voorkomen.

8.2 Patronen in de Veiligheidsmonitor

In het tweede hoofdstuk van deze bijlage bespreken we een aantal patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor tussen belangrijke onderwerpen en kenmerken als leeftijd en stedelijkheid. Dit is een samenvatting van de patronen die in het landelijke rapport worden beschreven. Meer informatie en cijfermateriaal is beschikbaar, via statline van CBS of via I&O Research.

Leefbaarheid

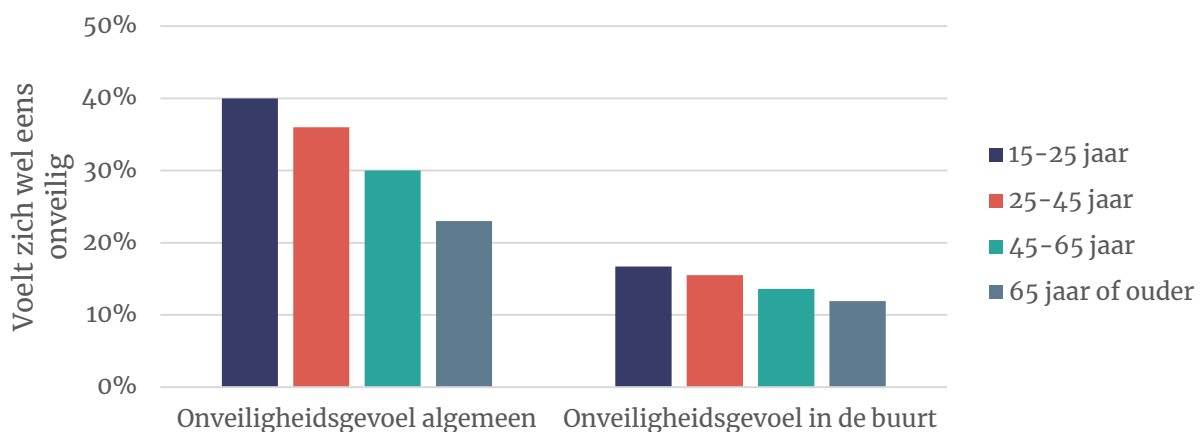
Het oordeel over de fysieke voorzieningen in de buurt is in (zeer) sterk stedelijke en matig stedelijke gebieden positiever dan in weinig of niet stedelijke gebieden, maar de verschillen zijn klein. Het oordeel over de sociale cohesie in de buurt verschilt juist sterk naar stedelijkheid: inwoners van landelijkere gebieden ervaren meer sociale cohesie in de buurt dan inwoners van sterk verstedelijkte gebieden (CBS 2019, p. 19).

In meer verstedelijkte gebieden ervaren inwoners duidelijk meer buurtoverlast dan in minder verstedelijkte gebieden. In 2019 geeft in zeer sterk stedelijke gebieden meer dan de helft van de inwoners (52%) aan veel overlast van een of meer van de 13 genoemde overlastvormen te ervaren, tegen ruim een derde (34%) van de inwoners in niet-stedelijke gebieden (p. 23).

Veiligheidsbeleving

De veiligheidsbeleving verschilt naar leeftijd: 15-24-jarigen en 25-44-jarigen voelen zich onveiliger dan 45-64-jarigen en vooral 65-plussers. De verschillen zijn groter bij onveiligheidsgevoelens in het algemeen, dan bij buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens (p. 30). In het algemeen voelt 40 procent van de 15-24-jarigen zich wel eens onveilig en 23 procent van de 65-plussers. Bij onveiligheidsgevoel in de buurt gaat het om 17 procent van de 15-24-jarigen en 12 procent van de 65-plussers.

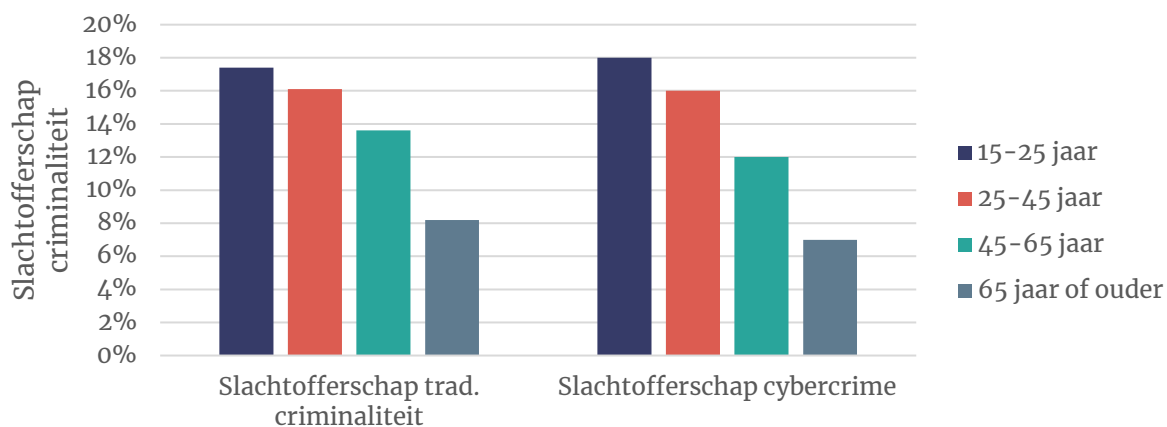

Figuur 8.6 - Onveiligheidsgevoel naar leeftijd, 2019

Slachtofferschap criminaliteit

Het slachtofferschap van criminaliteit varieert naar leeftijd. Jongere leeftijdsgroepen zijn vaker slachtoffer dan oudere. In totaliteit zijn 15-24-jarigen met 17 procent en 25-44-jarigen met 16 procent twee keer zo vaak slachtoffer als 65-plussers (8%). Bij vermogensdelicten en vooral geweldsdelicten zijn de verschillen tussen leeftijdsgroepen nog groter. Alleen bij vandalisme bestaat een ander beeld. Hier zijn de 25-44-jarigen en 45-64-jarigen vaker slachtoffer dan de ouderen én jongeren (p. 44).

Evenals het slachtofferschap van traditionele criminaliteit varieert het slachtofferschap van cybercrime naar leeftijd. Ook hier is het totaalbeeld dat jongere leeftijdsgroepen vaker slachtoffer zijn dan oudere. In totaliteit is in 2017 het aandeel 15-24-jarige slachtoffers met 18 procent ongeveer 2,5 keer zo groot als het aandeel 65-plussers (7%). Ook bij cyberpesten zien we dat jongere leeftijdsgroepen vaker slachtoffer zijn dan oudere. Bij koop- en verkoopfraude en bij hacken zijn naast 15-24-jarigen ook 25-44-jarigen relatief vaak slachtoffer. Bij identiteitsfraude is het beeld afwijkend: hier zijn jongeren minder vaak slachtoffer dan de ouderen (p. 51).

Figuur 8.7 - Slachtofferschap criminaliteit naar leeftijd, 2019

Burgers en politie

In zeer sterk stedelijke gebieden is het percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over het totale functioneren van de politie in de buurt groter dan in minder verstedelijkte gebieden. Zo is 31 procent van de inwoners van sterk stedelijke gebieden (zeer) tevreden over het totale functioneren van de politie *in de buurt*, terwijl dit aandeel in weinig en niet verstedelijkte gebieden rond de 25 procent ligt. Een vergelijkbaar patroon bestaat bij het oordeel over het totale functioneren van de politie *in het algemeen*. In zeer sterk verstedelijkte gebieden is 39 procent hierover (zeer) tevreden, terwijl dit aandeel zich in minder verstedelijkte gebieden wat boven de 30 procent beweegt (p. 63).

In zeer sterk stedelijke gebieden zijn de inwoners het met een aantal negatieve stellingen over de beschikbaarheid van de politie in de buurt minder eens dan in sterk-, matig-, weinig of niet-stedelijke gebieden. Dat geldt niet voor de stelling 'De politie heeft hier te weinig tijd voor allerlei zaken', waarbij de percentages naar stedelijkheid niet wezenlijk van elkaar verschillen. En bij de stelling 'De politie komt hier te weinig uit de auto' verschillen zeer sterk stedelijke gebieden tevens niet van de niet-stedelijke gebieden. (p. 68).

Preventie

Het sociaal-preventieve gedrag verschilt naar stedelijkheidsgraad van het gebied waar men woont, maar de verschillen zijn per item anders. Zo gebeurt 'het meenemen van waardevolle spullen uit de auto' vaker in meer verstedelijkte gebieden dan in minder verstedelijkte gebieden (met uitzondering van zeer sterk verstedelijkte gebieden waar dit vrijwel even vaak gebeurt als in niet stedelijke gebieden), terwijl dit bij 'het 's avonds het licht laten branden bij afwezigheid' juist omgekeerd is: dit gebeurt vaker in minder stedelijke gebieden (p. 72).

Buitenverlichting en rolluiken voor ramen en/of deuren zijn in minder verstedelijkte gebieden meer aanwezig dan in meer verstedelijkte gebieden. De aanwezigheid van extra veiligheidssloten en alarminstallaties verschilt relatief weinig naar stedelijkheidsgraad, met uitzondering van zeer sterk stedelijke gebieden: hier zijn deze voorzieningen, net als buitenverlichting en rolluiken duidelijk het minst aanwezig. (p. 73).

Bron:

Centraal Bureau voor de Statistiek (2020), Veiligheidsmonitor 2019, Den Haag (online publicatie) <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2020/10/veiligheidsmonitor-2019>

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl